

Växjö
kommun

Internbudget 2026, Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Ordförandes inledning.....	3
Omvärldsanalys och nuläge	4
Nämndens uppdrag och ansvar	12
Nationellt uppdrag	13
Huvudprocesser - mål och uppdrag.....	17
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad	17
Utbilda för ett livslångt lärande.....	19
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd	33
Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv	34
Möjliggöra en aktiv fritid	35
Styra och stödja för en hållbar utveckling.....	36
Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	36
Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	36
Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	37
Effektiviseringar beslutade av kommunfullmäktige	37
Personalpolitisk inriktning.....	39
Ekonomi	41
Driftbudget exkl. kapitalkostnader Utbildningsnämnden	41
Driftbudget kapitalkostnader	45
Investeringsbudget.....	45
Finanspolitisk inriktning	46
Bilagor.....	49
Bilaga 1: Grundförutsättningar budget 2026	49
Bilaga 2: Satsningar och effektiviseringar 2026	50
Bilaga 3. Skolpengen i PO nivå 40,24 procent, kommunala skolor	51
Bilaga 4: Programpeng i PO nivå 40,24 procent, kommunala gymnasieskolor	53

Ordförandes inledning

Utbildning är grunden för ett jämlikt samhälle och en framtid där alla barn och unga får möjlighet att lyckas. Årets internbudget för utbildningsnämnden riktar resurserna dit de gör störst skillnad – i klassrummet, i lärmiljöerna och i mötet mellan lärare och elev. Vi står inför en tid med minskande barnkullar i förskolan och ökande elevantal i gymnasiet, samtidigt som skillnaderna i resultat och förutsättningar mellan skolor är en av våra största utmaningar. Därför är fokuset på att hålla ihop Växjö genom utbildning och skapa en skola som ger alla barn och ungdomar likvärdiga möjligheter.

I budget 2026 satsar vi på tidiga insatser och stärkt undervisningskvalitet. Elevpengen i F-3 förstärks med 2,3 miljoner kronor för att ge stöd i rätt tid och skapa undervisningsmiljöer som fångar upp elevernas behov redan i de första skolåren. Vi inrättar fler förstelärare med fokus på läsa-skriva-räkna och rekryterar speciallärare för att stärka det tidiga kunskapsstödet. Genom flerlärarskap i grundskolan skapar vi bättre förutsättningar för studiero och kvalitet där behoven är som störst.

Vi investerar i framtiden genom att etablera en naturskola och stärka utomhuspedagogiken – en satsning på 3 miljoner kronor som främjar både lärande och hälsa. Gröna och hälsofrämjande utemiljöer vid förskolor och skolor fortsätter att utvecklas, och vi tar steg mot en mer hållbar skolmiljö som stärker barns rörelse, trygghet och välbefinnande. Samtidigt riktar vi 0,8 miljoner kronor till en ny STEM-strategi som rustar elever för framtidens kompetensbehov inom naturvetenskap, teknik och matematik.

Likvärdighet är en grundpelare i vår politik. Därför satsar vi 5 miljoner kronor på riktade insatser i grundskolan och 7,5 miljoner kronor på att minska skillnader mellan skolor – genom strukturbidrag till landsbygdsskolor, flerlärarskap och förbättrad etablering för nyanlända elever. Vi stärker elevhälsan och skolsociala team för att möta ökande behov av trygghet och psykisk hälsa, och vi fortsätter utveckla kulturgarantin och fritidsverksamheten för att skapa delaktighet och gemenskap.

Med dessa satsningar tar vi ett samlat steg mot en bättre skola i Växjö kommun där varje barn och ungdom ska möta kompetenta vuxna, tillgängliga lärmiljöer och undervisning av hög kvalitet.

Julia Berg

Ordförande

Omvärldsanalys och nuläge

Målbilden för Växjö kommuns förskolor och skolor är att erbjuda högkvalitativ utbildning som främjar ett livslångt lärande. I det syftet har utbildningsnämnden arbetat för att alla skolformer ska ha de bästa förutsättningarna för att stödja barn och elever i deras kunskapsutveckling och lärande.

Nämndens omvärldsanalys ska ge förståelse för omvärldens utveckling och är ett underlag till nämndens budget. Analysen visar var utbildningsnämnden är i förhållande till aktuella trender och framtida utmaningar inom utbildningsområdet samt de förutsättningar som påverkar våra verksamheter.

Demografiska trender, lokaler och hållbar förskole- skolorganisation

Nationellt minskar barnkullarna tydligt samtidigt som befolkningen blir äldre. Färre barn föds och utvecklingen väntas fortsätta under flera år framåt. Detta skapar ett helt nytt läge för landets kommuner: minskande barn- och elevunderlag i förskola och grundskola kombineras med ökande krav på resurser i äldreomsorgen.

I flera större städer har utvecklingen redan lett till förskolor och skolor med tomma platser, svårigheter att bära fasta kostnader och diskussioner om nedläggningar och sammanslagningar. Samtidigt växer barn- och elevantalet i vissa expansiva områden, vilket ställer krav på ny- eller ombyggnation. Kommunerna behöver därför arbeta mer långsiktigt och systematiskt med kapacitetsplanering, investeringsbeslut och en hållbar förskole- skolorganisation som är anpassad till dagens och morgondagens demografi.

SKR pekar på rekordhöga investeringsvolymerna i kommunsektorn, där en stor del av resurserna går till skolor, förskolor och utbildningsrelaterad infrastruktur. Samtidigt ökar energi- och underhållskostnader, klimat- och hållbarhetskrav och behovet av lokaler som klarar nya arbetssätt, digitalisering och säkerhetskrav. Nationella riktlinjer understryker också att skolans lokaler är en del av Sveriges civila försvar och ska fungera vid kris och höjd beredskap. Det innebär att stabilitet, utrymningsmöjligheter, inrymning och säkerhet måste vävas in i lokalplaneringen på samma sätt som pedagogiska och ekonomiska krav.

Mot denna bakgrund lyfts allt oftare begreppet hållbar skolorganisation fram. En hållbar förskole- skolorganisation innebär en struktur där enheternas storlek, lokalisering och arbetsmiljö stödjer både undervisning, kollegialt lärande och elevers behov av stöd. För små eller för stora enheter kan få svårt att skapa stabilitet över tid, och leder ofta till ökade kostnader, organisatorisk sårbarhet och svårare förutsättningar att arbeta systematiskt med kvalitet. En hållbar förskole- skolorganisation kräver därför tydliga principer för skolors och förskolors storlek, geografiska placering och funktion – och att dessa principer används som grund vid förändringar, investeringar och omställningar.

Växjö's lokala utveckling speglar de nationella mönstren, men med tydliga skillnader mellan verksamheter och områden. Utbildningsnämndens delårsrapport för 2025 visade att förskolan har

minskat jämfört med året innan. Minskningen innebär lägre intäkter och behov av att anpassa både personal och lokaler. I grundskolan är bilden mer varierad: på landsbygden är elevkullarna små och lokalerna svåra att fylla, medan flera tätortsområden har stabila eller växande elevgrupper som kräver flexibel kapacitetsplanering. Befolkningsprognosen visar att gruppen 0–19 år minskar med knappt fem procent fram till 2033, medan antalet personer över 80 år ökar kraftigt. Detta förändrar kommunens samlade resursbehov och förstärker behovet av att anpassa förskole- skolstrukturen efter nya demografiska förutsättningar.

Samtidigt finns verksamheter där elevantalet ökar. Inom anpassad grundskola växer elevgrupperna i alla stadier. Trots flera utbyggnationer räcker platserna inte till, och den nuvarande strukturen med många små enheter skapar både kostnads- och organisatoriska utmaningar. Att identifiera skolor där minskade elevkullar frigör lokaler som kan anpassas är ett viktigt steg i att skapa fler platser utan stora nybyggnationer. Den anpassade gymnasieskolan har liknande utmaningar: verksamheten bedrivs delvis i paviljonger, vilket inte är hållbart på sikt. Nya byggnationer på Kungsmad krävs för att samla verksamheten i ändamålsenliga och permanenta lokaler.

I den kommunala gymnasieskolan ökar elevantalet tydligt. Sedan flera fristående gymnasieskolor lagts ner har fler elever sökt sig till de kommunala skolorna, vilket har lett till trångboddhet i lokalerna. Prognosen visar att antalet ungdomar i gymnasieålder kommer att fortsätta öka i femton år framåt. Kapacitetsökning behövs både genom ombyggnation och nybyggnation, och särskilt yrkesprogrammen kräver avancerade och kostsamma lokaler som måste planeras långsiktigt.

Utbildningsnämndens lokalbestånd ägs främst av Vöfab, med kompletterande fastigheter från Vidingehem och privata aktörer. Lokalkostnaderna är nämndens näst största kostnadspost efter personal och beräknas utgöra 15,6 procent av budgeten 2026. Genom statusbedömningar, långsiktig underhållsplanering och kostnadseffektiva val vid ny- och ombyggnationer kan kvalitet, tillgänglighet och säkerhet förenas med ekonomisk hållbarhet.

Inför kommande år kommer det att handla om att hantera lokaler som inte används fullt ut där barn- och elevtalen sjunker och att bygga ut där de ökar – särskilt inom anpassad skola och gymnasieskolan. Ombyggnation och anpassning av befintliga lokaler behöver prioriteras framför nybyggnation när det är möjligt, och riskkonstruktioner, energieffektivitet och beredskap måste vägas in i alla investeringsbeslut.

Sammanfattningsvis innebär utvecklingen att Växjö behöver fortsätta utveckla en flexibel, säker och hållbar förskole- skolorganisation där lokaler, personal och organisation anpassas till både minskande och växande behov. Det kräver en stabil styrkedja, långsiktiga investeringsstrategier och tydliga principer som håller ihop demografi, kvalitet, ekonomi och trygghet – för att säkerställa god utbildning i hela Växjö.

Ekonomiska förutsättningar och resurseffektivitet

Kommunsektorn står i ett pressat ekonomiskt läge där kostnaderna ökar snabbare än intäkterna. SKR:s senaste ekonomirapport visar att kommunernas resultat försämrats 2023 och 2024 efter några relativt starka år, bland annat till följd av höga löneökningar, inflation, ökade räntekostnader och fortsatt höga driftskostnader i kommunala bolag. Utbildningssektorn utgör tillsammans

med vård och omsorg omkring 80 procent av kommunernas samlade kostnader, vilket gör skolväsendet särskilt känsligt för ekonomiska svängningar. Samtidigt har kommunerna under senare år gjort historiskt stora investeringar – 2024 uppgick kommunkoncernernas investeringar till närmare 190 miljarder kronor, motsvarande cirka 13–14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Delar av investeringarna avser skollokaler, idrottsanläggningar och annan utbildningsrelaterad infrastruktur. Kombinationen av minskande elevunderlag, stora befintliga lokalytor och hårt pressade driftbudgetar ökar kraven på resurseffektivitet, samlokaliseringar och eventuella strukturförändringar. På intäktssidan har staten förstärkt skolan med stora satsningar, bland annat genom likvärdighets- och kunskapsbidrag, men bilden är fragmenterad med ett stort antal riktade statsbidrag som kräver omfattande administration. För huvudmännen innebär detta ett komplext läge där ekonomiska beslut måste balansera kortsiktig budgetdisciplin med långsiktiga investeringar i kvalitet och likvärdighet.

Trots ett utmanande läge för landets kommuner står Växjö kommun fortsatt finansiellt stark. Kommunen har under lång tid redovisat överskott, vilket ger stabilitet inför budgetåret 2026. Utbildningsnämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad budgetram både 2023 och 2024, och prognosen för 2025 visar att nämnden även detta år förväntas hålla budget.

En genomgång av kostnaden per barn och elev i förskola, grundskola och gymnasium visar att Växjö kommuns kostnadsnivå ligger i nivå med – och i flera fall över – andra större kommuner. Särskilt utmärkande är grundskolan, där kostnaden per elev ligger 5,7 procent högre än genomsnittet för större städer.

Analysen av nettokostnadsavvikelserna visar också positiva avvikelser, vilket innebär att kommunen har högre kostnader än vad som statistiskt kan förväntas utifrån sina strukturella förutsättningar. Detta sammantaget innebär att Växjö kommun ofta gör större investeringar i skolverksamheterna än jämförbara kommuner. Det bekräftar att skolorna i Växjö verkar under goda ekonomiska förutsättningar.

Skolverksamheten i Växjö har fortsatt utmaningar som kräver åtgärder. Det finns tydliga skillnader mellan skolenheterna både i studieresultat och i socioekonomiskt index. Enheter med högt socioekonomiskt index tilldelas en större budget och riktade insatser för att klara sitt uppdrag, vilket också innebär en högre kostnad per elev. Trots dessa förstärkta resurser minskar inte skillnaderna i måluppfyllelse i motsvarande takt.

Förvaltningen har under lång tid haft utmaningar inom de mindre landsortsskolorna, där underskotten varit återkommande. Kostnaden per elev är väsentligt högre än elevpengen eftersom dessa skolor har få elever, små klasser och därmed hög personaltäthet. För att hantera denna strukturella obalans infördes 2024 ett landsortstillägg som ska täcka gapet mellan faktisk kostnadsnivå och elevpengen. Trots detta visar budgetutfallet 2025 att skolorna sammantaget fortsatt går med underskott.

Inför budget 2026 har kommunfullmäktige beslutat om ytterligare ett landsortsstöd om 2 mnkr. Syftet är att stärka förutsättningarna för landsbygdsskolorna och säkerställa att de kan bedriva en kvalitativ verksamhet trots ogynnsamma volymförutsättningar.

Ett fortsatt utmanande område för förvaltningen är den anpassade grundskolan, som sedan 2023

har redovisat betydande underskott. Verksamheten har på kort tid haft ett stort elevinflöde samtidigt som lokalbristen varit påtaglig.

Analysen visar att Växjö's anpassade grundskola har en högre lärartäthet än både riket och större städer, vilket innebär fler lärare per elev än vad som är vanligt i jämförbara kommuner. Kostnaden per elev är också avsevärt högre än rikssnittet och större stad, totalt 35 procent högre. Detta pekar på en verksamhet med strukturellt höga kostnader, förstärkta av organisatoriska begränsningar och ökade volymer.

Statlig styrning och reformtryck

Skolsystemet påverkas just nu av många stora förändringar som kommer från staten. Regeringen genomför stegvis en tioårig grundskola, där förskoleklassen flyttas in som årskurs 1. Samtidigt arbetas nya läroplaner fram med mer fokus på kunskaper, studiero och tydligare struktur i undervisningen. Det innebär att skolor behöver anpassa både organisation, undervisning och lokaler under flera år framåt.

De statliga satsningarna på skolan har också ökat kraftigt. I statsbudgeten för 2025 och 2026 beskrivs skolpaketen som de största på över två decennier. De omfattar bland annat stöd till skolor i socioekonomiskt utsatta områden, förstärkningar av elevhälsan, riktade satsningar på förskolan och medel för att arbeta med trygghet, ordning och skolsäkerhet.

Utöver detta införs professionsprogrammet för lärare, nya krav på läsning och tidiga insatser, skärpta regler för särskilt stöd samt förändringar i statsbidragen. Det innebär att fler delar av verksamheten påverkas samtidigt.

Det stora reformtempot gör att skolorganisationer behöver kunna genomföra många förändringar parallellt. En tioårig grundskola innebär i praktiken att skolans tidiga år behöver ses över – exempelvis lokaler, arbetssätt och gruppindelningar – och att övergångar mellan årskurser och skolformer kan behöva ändras.

De nationella satsningarna på trygghet, studiero och likvärdighet innebär att arbetet med elevhälsa, närvaro och stödinsatser behöver bli ännu mer samlat och tydligt. Skolor kommer behöva arbeta mer tvärprofessionellt och stärka strukturerna i de skolmiljöer som har störst behov.

Reformer som rör lärares kompetensutveckling och dokumentationskrav betyder att skolorganisationer behöver skapa bättre förutsättningar för handledning, kompetenslyft och pedagogiskt ledarskap. Det kan också kräva tydligare prioriteringar för att säkerställa att resurser och kompetens hamnar där de gör mest nytta.

När många reformer ska införas samtidigt ökar behovet av långsiktig styrning och ett helhetsgrepp i organisationen. Det handlar om att undvika att arbetet splittras, och i stället skapa stabila strukturer för uppföljning, analys och genomförande. Sammanfattningsvis innebär det statliga reformtrycket att kommuner behöver vara mer strategiska i hur skolorganisationen byggs upp. Det krävs långsiktighet, tydliga prioriteringar och ett systematiskt sätt att styra mot kvalitet och likvärdighet – särskilt när behoven ser olika ut i olika delar av skolsystemet.

Nationellt perspektiv på resultat och likvärdighet i utbildningen

Skolverkets lägesbedömningar visar att svenska elevers kunskaper överlag ligger på en nivå som möjliggör fortsatt utbildning, men att skillnaderna mellan skolor och elevgrupper har ökat över tid. Resultaten är generellt bättre i elevgrupper där föräldrar har högre utbildningsnivå, och elever med svensk bakgrund och gynnsamma socioekonomiska förutsättningar når i högre grad behörighet till nationella gymnasieprogram. Motsvarande mönster återfinns i internationella kunskapsmätningar där vissa förbättringar blandas med tecken på läsgap, könsskillnader och växande skillnader mellan skolor.

Likvärdighetsperspektivet är centralt i den nationella diskussionen. Skolverket betonar att inte alla elever idag får samma möjlighet att lyckas, och att skillnader i lärarbehörighet, elevsammansättning, stödinsatser och skolors arbete med undervisning och formativ bedömning bidrar till resultatskillnader. Staten har svarat med riktade satsningar på likvärdighetsbidrag, kunskapsbidrag och förstärkta insatser för läsning och tidiga stödinsatser, men bedömningen är att det krävs uthålliga strukturer på huvudmannanivå för att jämna ut skillnaderna över tid.

Resultaten för Växjö kommun visar att utvecklingen går åt olika håll beroende på var i utbildningskedjan man befinner sig. I de tidiga skolåren fortsätter kurvan att peka uppåt. Årskurs 3 rör sig stabilt framåt i både svenska/SvA och matematik, och skillnaderna mellan pojkar och flickor minskar något. Det tyder på att arbetet med tidiga insatser, stärkta undervisningsrutiner och mer strukturerade lärmiljöer börjar ge effekt där de gör som mest skillnad.

I mellanstadiet förstärks den här positiva rörelsen. Årskurs 6 visar en tydlig trend av förbättrade resultat, och framför allt pojkars utveckling sticker ut. I årskurs 9 blir bilden mer komplex. Resultaten ligger kvar på en relativt stabil nivå, men med en svag nedgång och större variation mellan elevgrupper. Här syns de utmaningar som många skolor brottas med nationellt – studiero, motivation, frånvaro och ökade krav på stöd runt eleverna. Flickor håller en hög nivå men har visat på sjunkande resultat, medan pojkar tenderar att tappa mer. Det är också i högstadiet som likvärdighet mellan skolor blir som tydligast, både vad gäller resultat och behörighet till gymnasiet.

Gymnasiet visar en fortsatt stabilitet. Genomströmningen inom tre och fyra år ligger på ungefär samma nivå som tidigare, i linje med både riket och större städer. Skillnaderna mellan flickor och pojkar finns kvar, men det sker vissa rörelser mot en mer balanserad utveckling över tid.

Sammantaget tecknar trenderna en tydlig helhetsbild. Det starkaste lyftet sker i de tidiga åren och i mellanstadiet. Högstadiet är den mest utmanande delen av utbildningskedjan. Gymnasiet står fortsatt stadigt, men påverkas i hög grad av hur eleverna rustas under de tidigare skolåren. Den långsiktiga riktningen pekar därför mot att hålla i och utveckla de tidiga insatserna, samtidigt som högstadiet behöver en tydligare och mer samlad struktur för att skapa en jämnare och mer hållbar resultatutveckling över tid.

Kompetensförsörjning och organisatorisk kapacitet

Läraryförsörjningen är fortsatt en av de allra mest kritiska strukturella frågorna. Skolverkets läraryfprognoser visar att andelen behöriga lärare totalt låg på cirka 73 procent 2023, med stora variationer mellan skolformer och ämnen. De anpassade skolformerna och speciallärartjänsterna har särskilt låg behörighet; i anpassad grundskola är endast en mindre andel behöriga, och bland speciallärare är ungefär en tredjedel formellt behöriga.

Prognoserna pekar samtidigt på både underskott och överskott beroende på inriktning och geografi – brist framför allt på förskollärare, specialpedagoger och lärare i vissa ämnen, medan det på vissa håll finns ett överskott av nyexaminerade låg- och mellanstadielärare. SKR:s personalprognoser, baserade på SCB:s demografi, visar att behoven av utbildad personal i välfärden kommer vara fortsatt höga under 2020-talet, samtidigt som konkurrensen om arbetskraft skärps när stora årskullar går i pension.

Utöver lärarkåren finns en växande belastning på elevhälsa, skolledare och olika stödfunktioner. Kraven på systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation, uppföljning och hantering av såväl trygghetsfrågor som särskilt stöd har ökat. Det innebär att huvudmännen behöver organisera för både pedagogisk kapacitet och administrativ/strategisk kapacitet – där roller som skolledare, specialpedagoger, kuratorer, psykologer, studiehandledare, IT-stöd och strateger blir avgörande för att kunna omsätta nationella reformer i praktiken.

Utbildningsnämndens delår 2025 visar att organisationen växer i antal medarbetare, men att det framför allt är ökningen av tillsvidareanställda lärare och förskollärare som är mest betydelsefull – eftersom det innebär en faktisk förstärkning av andelen behöriga. Det ligger helt i linje med Skolverkets nationella bedömning om att bristyrken kräver både strategisk rekrytering och kompetensväxling.

Kompetensutvecklingsinsatserna som genomförts – vidareutbildning till förskollärare och lärare i fritidshem, fler förstelärartjänster och möjligheten att bredda behörighet – speglar det nationella budskapet om att huvudmän behöver bygga kapacitet internt för att möta långsiktiga behov. Samtidigt stärks arbetsgivarvarumärket genom ett nytt kommunikationskoncept, vilket ligger i linje med SKR:s rekommendationer om att attraktionskraft är central i ett läge med nationell konkurrens om utbildad personal.

Arbetsmiljöfrågorna bekräftar också den nationella bilden. Sjukfrånvaron ligger kvar på en nivå som speglar välfärdssektorns mönster, med tydliga könsskillnader och höga tal i förskolan – en av de mest belastade skolformerna nationellt. Pilotprojektet för friska arbetsplatser och satsningar på kunskap om arbetsmiljö och hälsa matchar de nationella rekommendationerna om att organisatoriska förutsättningar måste stärkas parallellt med rekrytering.

Slutligen visar analysen av chefstäthet att många chefer har stora personalgrupper, vilket nationellt kopplas till ökad korttidsjukfrånvaro och minskad kvalitet i ledarskapet. Det lokala arbetet med att se över chefers förutsättningar går därmed i samma riktning som både SKR och Skolverket pekar ut som nödvändig för att hålla ihop styrkedjan och klara reformtrycket.

Sammanfattningsvis visar delåret att Växjös utveckling både speglar och förstärker de nationella trenderna: läraryfbehörigheten ökar men kompetensbehoven är fortsatt stora, arbetsmiljön är en

kritisk framgångsfaktor och organisatorisk kapacitet – i form av ledarskap, elevhälsa och stödstrukturer – behöver utvecklas i takt med de ökade kraven i skolans nationella styrning.

Elevhälsa, trygghet och studiero – nationell utveckling och lokal lägesbild

Nationella undersökningar visar en tydligt förändrad bild av barn och ungas hälsa. Trivseln i skolan ligger fortsatt på en stabil nivå, men psykisk ohälsa, ökad stress och bristande studiero är återkommande utmaningar – särskilt i högstadiet och gymnasiet. Flickor rapporterar i högre grad än pojkar att de känner stress flera gånger i veckan, och forskning pekar på starka samband mellan lärarstöd, skolanknytning, frånvaro, mobbning och elevers psykiska hälsa. Den nationella utvecklingen driver samtidigt på för mer ordning och trygghet i skolan, med skärpta regler om mobilanvändning, starkare krav på elevhälsa och ökade förväntningar på ett förebyggande arbete som knyter samman undervisning, trygghet och studiero.

Växjös lokala bild 2025 ligger i linje med dessa nationella mönster. Tryggheten i skolorna är stabil på både mellan- och högstadiet och ligger i nivå med större städer, vilket visar att skolmiljöerna generellt fungerar väl. Elevernas upplevelse av att det finns vuxna som bryr sig om deras mående ligger också på ungefär samma nivå som föregående år, men med en tydlig skillnad mellan pojkar och flickor. Samtidigt visar både LUPP 2024 och delår 2025 att psykisk ohälsa och skolstress – särskilt hos flickor – fortsätter att utgöra en av de mest betydande utmaningarna i kommunen. Den här utvecklingen går hand i hand med nationella trender och understryker behovet av fortsatt fokus på hälsofrämjande arbete, relationellt ledarskap och strukturer som skapar studiero.

I linje med det nationella skiftet mot mer förebyggande och systematiskt elevhälsoarbete har Växjö under 2025 förstärkt sina insatser genom till exempel nya närvarorutiner i grundskolan. Återvändarskolan Tufvan har byggt ut sin kapacitet och utvecklas nu mot både gruppbaseade och mer flexibla arbetssätt för att möta ökande behov bland elever i mellan- och högstadiet. De skolsociala teamen har samtidigt breddats, vilket stärker stödet kring relationer, trygghet och närvaro i skolmiljöerna – särskilt på enheter med socioekonomiska utmaningar.

Arbetet med hälsofrämjande miljöer fortsätter också att ta plats i kommunen. Skolor och förskolor har fått gröna utemiljöer som främjar rörelse och återhämtning, och satsningar inom Pep kommun knyter ihop fysisk aktivitet, hälsa och undervisning på ett mer sammanhållet sätt. Kulturgarantin byggs ut och når från hösten 2025 alla elever från förskola till årskurs 9, vilket stärker delaktighet och trygghet genom kulturupplevelser i skolan.

Sammantaget speglar Växjös utveckling den nationella bilden: tryggheten är stabil, men elevernas psykiska ohälsa och stress – särskilt bland flickor – kräver fortsatt fokus på hälsofrämjande strukturer, närvarande vuxna, starka relationer och undervisningsmiljöer som stärker studiero.

Samlad analys – implikationer för styrning och ledning

Utvecklingen präglas av minskande barnkullar i förskola och grundskola, samtidigt som antalet ungdomar i gymnasieålder fortsätter att öka under lång tid framåt. Det skapar ett nytt styrningsläge där skolorganisation, lokaler och resurser måste anpassas mer systematiskt: lokaler som inte används fullt ut behöver minska där elevtalen sjunker, medan anpassad skola och gymnasiet kräver kapacitetsökningar genom ombyggnationer och långsiktigt planerade investeringar. Det ekonomiska läget skärper kraven ytterligare, då lokalbeståndet är en av nämndens största kostnadsposter och kräver kostnadseffektivt nyttjande, samlokaliseringar och avveckling av tillfälliga lösningar.

Reformtrycket – tioårig grundskola, professionsprogrammet, skärpta krav på trygghet och studiero – innebär att styrkedjan måste vara samlad och långsiktig för att undvika fragmentering. Resultatbilden visar samtidigt stora skillnader mellan skolformerna: stark utveckling i de tidiga åren, växande utmaningar i högstadiet och ett stabilt men kapacitetsmässigt ansträngt gymnasium. Detta kräver både fortsatt fokus på tidiga insatser och en mer samlad strategi för högstadiet.

Kompetensförsörjningen är fortsatt avgörande, med brist på behöriga lärare i vissa ämnen och ökade krav på elevhälsa och ledarskap. För att klara omställningar och reformer behöver organisatorisk kapacitet stärkas i hela kedjan – från chefer och elevhälsa till stödfunktioner och lärare.

Sammantaget behöver Växjö arbeta med en integrerad, flerårig styrning där demografi, ekonomi, lokaler, kompetens och resultat hålls ihop. Det är en förutsättning för att bygga en flexibel och hållbar skolorganisation som stärker kvalitet och likvärdighet långsiktigt.

Nämndens uppdrag och ansvar

Utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen (2010:800) för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Nämnden ansvarar även för kulturskolan, fritidsgårdsverksamheten, språk- och kompetenscentrum och det kommunala aktivitetsansvaret.

Växjö kommun har huvudmanansvar för att skapa förutsättningar för förskolornas och skolornas verksamhet genom att arbeta med områden som organisation och stöd till verksamheten, samt planera och utveckla verksamheten utifrån ett övergripande perspektiv. Utgångspunkten för arbetet finns i statens styrning av förskolan och skolan. Mot bakgrund av detta arbetar förvaltningen strategiskt utifrån Skolverkets nationella kvalitetssystem och framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling.

Det nationella kvalitetssystemet är framtaget för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges skolformer. Syftet med systemet är att underlätta för och stärka huvudmännens eget arbete med planering, analys, uppföljning och utveckling av verksamheten och att identifiera utvecklingsområden hos respektive huvudman. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och framgångsfaktorer. Sedan 2023 har utbildningsförvaltningen riktat kvalitetsarbetet mot dessa målsättningar och indikatorer, vilket innebär att varje verksamhetsform planerar, följer upp och analyserar sin verksamhet mot det nationella kvalitetssystemet.

Det är ett tydligt fokus med målsättningarna att stärka såväl kvaliteteten och likvärdigheten i utbildning såväl på lokal nivå som på nationell nivå. De övergripande målen är att förutsättningarna för undervisningens kvalitet ska förbättras, likvärdigheten ska förbättras och att skillnader i förutsättningar, resultat och kvalitet mellan och inom förskolor och skolor ska minska.

Nationellt uppdrag

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt utifrån sin potential. En strävan ska vara att väga upp skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare.

Förskolans och skolans styrning

Riksdag och regering bestämmer vad eleverna ska lära sig i skolan. Huvudmannen och rektorn utformar utbildningen och ansvarar för att verksamheten når målen. De sätter upp mål och ramar för utbildningen i olika lagar och förordningar. Skollagen är grunden i de regler som omgärdar utbildningsområdet. I läroplanerna står det vad eleverna ska lära sig i skolan. Kommunen är huvudman för kommunala skolor. För fristående skolor är skolans styrelse huvudman.

Huvudmannen bestämmer hur skolan ska arbeta, ser till att skolan har de resurser som krävs och ska hela tiden arbeta för att skolan ska bli bättre. Det är huvudmannen som ansvarar för att alla elever ska nå målen. Huvudmannen ska också se till att utbildningen följer de bestämmelser som finns. Enligt skollagen ska varje huvudman för utbildningsverksamhet, inklusive kommunen, ha en chef med det övergripande ansvaret för utbildningen. Skolchefen har ansvar för att leda och organisera verksamheten på ett sätt som följer skollagens bestämmelser. Genom att följa skollagen säkerställer skolchefen en laglig drift av utbildningsverksamheten. Sammantaget innebär skolchefens roll ledning och administration för att säkerställa kvalitativ utbildning och möta samhällets behov.

Rektor ansvarar för kvalitet och resultat på förskolan och skolan. Rektorn har en lagreglerad befogenhet att leda och samordna det pedagogiska arbetet vid förskolan eller skolan. Rektorn har också mandat att besluta om förskolans eller skolans inre organisation och resursfördelning samt fatta de beslut och utöva det ansvar som framgår av skollagstiftningen och andra författningar.

Nämnden delegerar även beslut till olika befattningshavare. Som rektor och chef i Växjö kommun och för utbildningsförvaltningen är det viktigt att vara en god företrädare för arbetsgivaren. Detta innebär att som chef är hen ansvarig för att leda och fördela arbetet inom sitt arbetsområde. Ansvar omfattar personal, verksamhet, arbetsmiljö, budget och ekonomi. Verkställighet och säkerställande av resurser med rätt kompetens är en central roll. Att se till att rätt förutsättningar och verktyg finns för arbetet och verksamheten är också en del av ansvaret.

Organisation

Kommunens förskolor och skolor är organiserade utifrån respektive verksamhetsform. Det finns en verksamhetschef för respektive verksamhetsform; förskola, grundskola och gymnasieskola.

Arbetet inom varje verksamhetsform leds av en verksamhetschef med organisatoriskt och ekonomiskt ansvar. I uppdraget ingår att skapa förutsättningar för en likvärdig utbildning för alla barn och elever i linje med huvudprocessen, nämndens mål och riktlinjer samt statliga styrdokument. Flera stödjande funktioner finns samlade i Resurscentrum som leds av en verksamhetschef. Inom Resurscentrum finns centrala barn- och elevhälsan, resursenheten, sjukhuskolan, språk- och kompetenscentrum (SKC) och kulturskolan. Resurscentrum bistår enheter med stödjande insatser och specialistfunktioner, vilket syftar till att ge förutsättningar för att leda, styra och rikta resurser på ett likvärdigt och kvalitetsbaserat sätt.

På utbildningsförvaltningen finns även funktioner för att stödja i myndighetsutövning, administrativa processer utifrån verksamhetens behov samt i förvaltningens och koncernledningens uppdrag.

Skolledarnas roll regleras bland annat av skollag och läroplaner. Rektor har ett särskilt myndighetsansvar direkt gentemot de statliga styrdokumenterna. Detta kan inte övertas av huvudmannen.

Utbildningsnämnden beslutar om godkännande av enskilda huvudmän som vill driva fristående förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg, samt fastställer bidrag till enskild huvudman och handlägger ärenden inom detta område. Utbildningsnämnden har även tillsynsansvar enligt skollagen över de enheter som nämnden godkänner. Den budgetram som utbildningsnämnden förfogar över, omfattar kostnaderna för samtliga i Växjö kommun folkbokförda barns och elevers utbildning oavsett om de går i fristående eller kommunal verksamhet.

Det systematiska kvalitetsarbetet är en del i utbildningsnämndens interna styrning och uppföljning av måluppfyllelsen och är en del av förvaltningens kvalitetsledningssystem. Det drivs i en systematisk process med faserna planera, genomföra, följa upp och analysera. Analysen görs tillsammans med omvärldsanalysen, övriga utredningar och risk- och väsentlighetsanalysunderlag till nämndens vidareutveckling av verksamheten. Förvaltningen ansvarar för att genomföra övergripande uppföljning, kontroll och verksamhetsutveckling. Verksamheten leds och följs upp i en styrkedja med tydlig ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i organisationen.

Verksamheter inom utbildningsnämndens ansvar

Förskolans uppdrag är att lägga grunden för ett livslångt lärande. Undervisningen i förskolan ska ha en helhetssyn på barnet och barnets behov. Omsorg, utveckling och lärande ska bilda en helhet och verksamheten ska främja barnets utveckling. Alla barn som fyllt 1 år, och uppfyller regler för placering i förskola, erbjuds plats. Alla barn har rätt till allmän förskola från och med höstterminen det år de fyller 3 år.

Öppen förskola finns i Braås, i Lammhult, en på Dalbo i Växjö samt en på Söder i Växjö. Den öppna förskolan vänder sig till vårdnadshavare med barn 0–5 år. Verksamheten är kostnads- och anmälningsfri och är till för föräldrar som är daglediga. På öppna förskolan arbetar legitimerade förskollärare samt socialrådgivare.

Förskoleklass ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt förbereda dem för fortsatt utbildning. Förskoleklassen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Förskoleklassen är en obligatorisk skolform med skolplikt från höstterminen det år barnet fyller 6 år.

Grundskolan omfattar årskurs ett till nio och är obligatorisk. Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och främja alla elevers utveckling och lärande. Utbildningen ska förmedla och förankra grundläggande värden, förbereda eleverna för aktiva livsval och ligga till grund för fortsatt utbildning och livslångt lärande. Skolbiblioteken ska användas i undervisningen i olika skolformer för att stärka barnens och elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Fritidshemmet kompletterar undervisningen i skolan genom att stimulera elevernas utveckling, fördjupa deras kunskaper och ge en meningsfull fritid, social gemenskap och rekreation. Lek, rörelse och skapande aktiviteter är en central del av fritidshemmets verksamhet. Alla elever som uppfyller regler för placering i fritidshemmet erbjuds plats.

Anpassad grundskola är en egen skolform med egen läroplan och kunskapsmål som ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en utbildning som är anpassad efter varje elevs förutsättningar och består av nio årskurser.

Gymnasieskolan lägger grunden för ungdomars etablering i arbete och övergång till fortsatta studier. Utbildningen ska främja elevernas lärande och utveckling till ansvarsställande människor som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Växjö kommun erbjuder samtliga nationella program, utom naturbruk, och driver ett antal lokala och nationella idrottsutbildningar. Gymnasieskolan är en frivillig skolform.

Anpassad gymnasieskolan är fyraårig utbildning och ger elever med en intellektuell funktionsnedsättning en grund för att kunna studera vidare, söka arbete, delta aktivt i samhällslivet och för personlig utveckling.

Barn- och elevhälsan har i uppdrag att främja, förebygga och stödja elevens utveckling mot målen och hälsa.

Språk – och kompetenscentrum (SKC) arbetar med nyanlända elever, modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål.

Kulturskolan finns för att alla barn och unga i Växjö kommun ska få möjlighet att spela, rita, måla, dansa, agera, musicera, komponera och utvecklas på sin fritid.

Fritidsgårdsverksamheten arbetar för att ge barn och unga en meningsfull, aktivitetsbaserad och utvecklande fritid under skoldagen och på deras fria tid.

Huvudprocesser - mål och uppdrag

Växjö kommun arbetar i processer utifrån den service vi tillhandahåller invånare, företag och besökare. Väl definierade arbetsflöden borgar för en hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Varje process har riktningmål som utvärderas i samband med bokslut. Målen utvärderas med de av KF definierade nyckeltalen för resultat och kvalitet samt kostnadseffektivitet.

För att fördjupa och bredda den interna styrningen och uppföljningen av nämndens verksamhet kan nämnden komplettera med egna nyckeltal. Dessa nämndspecifika nyckeltal fungerar dock inte som indikatorer för målfyllelse.

Symbolförklaring

- KF** Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av kommunfullmäktige
- N/S** Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av nämnd/styrelse
- R/K** Nyckeltalet mäter resultat/kvalitet
- E** Nyckeltalet mäter effektivitet

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk inriktning

Utbildningsnämnden bidrar till processen genom att stärka kommunens kompetensförsörjning och ge barn och unga de förutsättningar som krävs för att etablera sig på en arbetsmarknad i snabb förändring. Ett centralt arbete är gymnasiets långsiktiga dimensionering, där programutbud, APL-strukturer och samverkan med arbetslivet utvecklas i linje med såväl kommunens som regionens kompetensbehov. Särskilt prioriteras yrkesprogrammen och tekniska utbildningar, i nära anslutning till STEM-strategin, Teknikcollege-samarbeten och näringslivets behov av arbetskraft inom teknik, industri, vård och omsorg. Syftet med STEM-strategin är att stärka Sveriges konkurrenskraft och innovationsförmåga genom att öka antalet personer med kunskaper inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

Utbildningsnämnden stärker också elevernas väg till utbildning och arbete genom en mer sammanhållen och tillgänglig studie- och yrkesvägledning, inklusive utveckling av Yrkesdagen som en bred samverkansarena mellan skola, arbetsliv och högre utbildning. Genom att erbjuda elever fler möten med arbetslivet – via studiebesök, föreläsare och branschdagar – får fler ungdomar bättre beslutsunderlag inför sina val och en tydligare bild av framtida karriärvägar.

För de ungdomar som står utanför studier eller arbete fortsätter nämnden att utveckla arbetet med KAA – kommunens aktivitetsansvar – där uppföljning, vägledning och matchning förstärks för att skapa nya vägar tillbaka till utbildning eller arbetsmarknad. Detta arbete knyter an till kommunens mål om full sysselsättning och minskad ungdomsarbetslöshet, och är en viktig del av Växjö samlade strategi för att motverka utanförskap.

Genom dessa insatser – dimensionering av utbildningsutbudet, fokus på STEM och teknikintresse, en stärkt SYV-funktion, utvecklingen av Yrkesdagen och ett aktivt KAA- arbete – bidrar utbildningsnämnden till ett robust kompetensförsörjningssystem. Det stärker arbetsmarknadens långsiktiga behov, förbättrar ungas etablering och skapar bättre förutsättningar för ett växande och konkurrenskraftigt näringsliv i Växjö kommun.

Utbilda för ett livslångt lärande

Strategisk riktning

En skola som ger rätt förutsättningar

Växjö kommun ska erbjuda utbildning av hög kvalitet där varje barn och elev får rätt stöd och stimulans för att lyckas. När alla barn och unga, oavsett bakgrund, ges möjlighet till en god utbildning skapas livschanser och framtidstro. Vi ska tidigt skapa goda förutsättningar för lärande, trygghet och hälsa – och möta varje barn och elev med höga förväntningar och tilltro till deras förmåga.

Förskolan är avgörande för barns språkutveckling, lek och tidiga erfarenheter av lärande. I ett läge med minskande barnkullar och begränsade resurser är det viktigt att värna kvaliteten genom stabila ekonomiska förutsättningar och satsningar på kompetensförsörjning. Utbildade förskollärare och kompetenta barnskötare är den viktigaste faktorn för kvalitet, och ledarskapet ska komma nära vardagen. Omställningen mot färre förskolor ska genomföras med barnens trygghet och personalens hållbarhet i fokus.

Grundskolan ska ge alla elever likvärdiga möjligheter att nå sina mål. Vi prioriterar undervisningens kvalitet, likvärdighet och elevernas välbefinnande. Satsningar på behöriga lärare, fler speciallärare och professionsprogram stärker undervisningen, medan kompensatorisk resursfördelning och riktade insatser till skolor med större behov ökar likvärdigheten. Elevhälsan och skolsociala team byggs ut för att ge tidigt stöd och motverka utanförskap.

Gymnasieskolan möter ökande elevkullar och större behov, särskilt på introduktionsprogrammen. Vi satsar på behöriga lärare, tydliga kvalitetsstrukturer och ett aktivt ledarskap för att hålla ihop kvalitet och likvärdighet. Elevhälsan förstärks för att förebygga avhopp och skapa hållbara lärmiljöer.

Den strategiska inriktningen framåt är att utveckla förutsättningarna för undervisning, likvärdighet och välbefinnande. Genom att hålla ihop ledarskap, resurser och kompetens skapar vi en skola som ger varje barn och ungdom möjlighet att växa, lära och lyckas – och ett Växjö som håller ihop genom utbildning och växer genom kunskap.

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen

Förskolan och skolan har ett gemensamt ansvar för att varje barn och elev ges de bästa förutsättningarna att utvecklas, lära och nå så långt som möjligt. En hög kvalitet i utbildningen kräver att förutsättningar, undervisning och uppföljning hålls samman genom hela utbildningskedjan – från förskola till gymnasium.

Utbildningsnämnden satsar i budget 2026 på att förstärka de delar av undervisningen och lärmiljöerna som har störst betydelse för barn och elevers möjligheter att lyckas. Genom att bygga stabila strukturer, stärka kompetensförsörjningen och säkerställa tydliga processer för uppföljning och analys skapas en styrning som ger rektorerna förutsättningar att organisera verksamheterna på ett sätt där undervisningen står i centrum. I detta arbete blir lärarnas kompetens, tid och professionella stöd avgörande för att skapa kvalitet i mötet mellan lärare och elev, där tydlig undervisning, höga förväntningar och ett aktivt pedagogiskt ledarskap är bärande delar.

Utöver de riktade satsningarna bedrivs ett långsiktigt utvecklingsarbete som sätter undervisningen i fokus på alla nivåer. Det innebär att kvalitetsarbetet utformas för att direkt stödja undervisningen och att resurser och ledarskap konsekvent riktas mot att stärka kvaliteten i det som sker i klassrummet och i barngrupperna i förskolan. På så sätt skapas en sammanhållen inriktning där strukturer, kompetens och uppföljning drar åt samma håll – mot en undervisning av hög kvalitet för alla barn och elever.

En central del i strategin mot förbättrad kvalitet i utbildningen är satsningarna som utbildningsnämnden har pekat ut i kompetensförsörjningsplanen. Detta arbete fortsätts prioriteras framåt för att möta det behov vi har gällande behörig personal i nämndens verksamheter. I planen finns ett särskilt fokus på att öka antalet förskollärare, lärare i fritidshem, grundskollärare samt yrkeslärare på gymnasiet samt förbereda inför det nya behörighetskravet för speciallärare i anpassad skola.

I budget 2026 satsas medel på att etablera naturskolan och stärka utomhuspedagogiken i förskolan och grundskolan (3 mkr). Syftet är att ge barn och elever tillgång till praktiska, utforskande och varierade lärmiljöer som stärker språkutveckling, matematiskt tänkande, naturvetenskapligt undersökande och teknikförståelse.

- Genom att göra naturbaserade aktiviteter och gemensam utrustning tillgängliga för alla grundskolor skapas utökade möjligheter oavsett område eller den egna enhetens resurser. Målen med naturpedagogiken inom Generation Pep (PEP) är att främja barns och ungas fysiska och psykiska hälsa genom att kombinera utomhusaktiviteter med traditionell undervisning. Detta leder till bättre koncentrationsförmåga, ökad rörelse, minskad stress, samt en djupare förståelse och respekt för naturen och miljön, vilket bidrar till ett mer hållbart liv.

Förskolan fortsätter att utveckla samarbetet med RE:Play (inom ram) kring okodat material i förskolan. Materialet ger möjlighet till ett ökat lärande som stärker såväl skapande lusten som inlär-

ning på ett hållbart sätt.

Utbildningsnämnden fortsätter att rikta medel till investeringar i gröna och hälsofrämjande utemiljöer vid förskolor och skolor.

- Arbetet genomförs under 2026 vid sju-åtta enheter och syftar till att stärka barns och elevers möjlighet till rörelse, återhämtning och trygghet genom tydligare strukturer för planering och utformning. Vid ny- och ombyggnation prövas även takparker, gröna tak och andra lösningar som kan tillföra pedagogiska och sociala värden. Genom att involvera barn, elever och personal i planeringen säkerställs att utemiljöerna utvecklas utifrån deras behov och perspektiv.

Utbildningsnämnden förstärker budgetramen under 2026 för att utveckla:

Stärkt elevpeng F-3 (2,3 mkr)

För att kunna ge stöd i rätt tid och för att tidigt uppmärksamma barn som riskerar att hamna efter förstärker nämnden elevpengen i årskurs F-3 med 2,3 miljoner kronor. Medlen ska stärka skolornas möjligheter att sätta in tidiga stödinsatser, arbeta mer systematiskt med grundläggande kunskaper och skapa undervisningsmiljöer som fångar upp elevers behov redan i de första skolåren.

Etablera en ny STEM- strategi (1,0 mkr)

- Utbildningsnämnden riktar även ett uppdrag med 1,0 mkr för att etablera en ny STEM-strategi som stärker elevers kompetens och framtidsval. Framåt behövs fler personer med kunskaper i naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, de så kallade STEM-ämnena. För att möta det stora behovet av ingenjörer och andra kompetenser inom STEM behövs satsningar inom hela utbildningsväsendet både på kort och lång sikt. I uppdraget ingår också att samordna arbetet med utvecklingen av teknikcollege och Epic på lång sikt.

Säkerställande av kompetensförsörjningsplanen och ta fram åtgärder som ökar attraktiviteten för behöriga lärare till svårrekryterade områden (2,0 mkr)

- För att möjliggöra att arbetet med att säkerställa likvärdig kompetens och behörighet inom förskola och skola fortskrider genom flera parallella spår inom ramen för strategin för kompetensförsörjning och professionsutveckling.
- För att stärka förvaltningens ledarskap utvecklar nämnden stödet och kompetensutvecklingsmöjligheterna för chefer. Genom tydligare strukturer och riktade utvecklingsinsatser får chefer bättre förutsättningar att leda kvalitetsarbetet, organisera verksamheten och skapa hållbara arbetsmiljöer.
- För att ytterligare stärka undervisningens kvalitet där behoven är som störst kommer nämnden ta fram förslag på åtgärder som gör det mer attraktivt för behöriga lärare att arbeta i svårrekryterade skolor och förskolor.

Kvalitetssatsning av den anpassade grundskola och möjliggöra att fler ska utbilda sig till speciallärare inom anpassad verksamhet (0,8 mkr)

- Medlen på 0,8 mkr möjliggör ett förstärkt huvudmannaskap med fokus på samordning, omvärldsspaning och kvalitetsutveckling av hela den anpassade skolan.
- Möta de ökande kraven på specialpedagogisk kompetens, särskilt inom den anpassade grund- och gymnasieskolan, utvecklar nämnden även en riktad modell för att fler medarbetare ska utbilda sig till speciallärare. Detta stärker möjligheterna att erbjuda kvalificerat stöd och möta elevernas behov på ett mer systematiskt sätt.

Förbättra planeringsförutsättningarna för medarbetare i förskola och fritidshem

För att ytterligare stärka kvaliteten i undervisningen och skapa mer hållbara arbetsförutsättningar tar nämnden fram förslag som förbättrar möjligheterna till planering, samarbete och fördjupat pedagogiskt arbete för förskollärare och lärare i fritidshem.

Utbildningsnämnden fortsätter arbetet med att säkerställa att uppdraget kring förskole- och skolmåltiden hålls samman

- genom att måltidsorganisationen och utbildningsförvaltningen samverkar strategiskt i planering, uppföljning och utveckling. Genom denna gemensamma styrning skapas förutsättningar för att skolmåltiden bidrar till ökad kvalitet och likvärdighet, där ansvarsfördelningen är tydlig, analysen gemensam och förbättringsarbetet långsiktigt.

Denna samverkan stärker skolmåltidens roll i att varje dag främja barns och elevers hälsa, delaktighet och lärande, samtidigt som resurser används mer effektivt och professionerna ges bättre förutsättningar att arbeta mot gemensamma mål.

Verksamhetens fortsatta arbete utifrån tidigare budgetsatsningar:

I förskolan fördjupas arbetet med att bygga en stark grund för barns språkliga, matematiska och sociala utveckling. Förskolan fortsätter att erbjuda språkutbildning i personalgruppen, genomföra språktester vid nyrekrytering och arbeta med material och metoder som stimulerar barns tidiga lärande. Ett viktigt arbete som skall prioriteras är att öka närvaron i förskolan, så att fler barn får bättre förutsättningar att lyckas i utbildningen.

Grundskolan fortsätter att ha fokus på läsa-skriva-räkna, flerlärarskap och systematiska strukturer för undervisning och återkoppling. Försteläraryupdrag inom nyckelområden, tydligare stödstrukturer och ett mer sammanhållet arbete kring trygghet och närvaro bidrar till att fler elever får det stöd de behöver för att nå kunskapsmålen. Samverkan med kulturskolan, fritidsgårdar och skolsociala team ger elever bredare arenor för lärande, relationer och delaktighet.

Återvändarskolan Tufvan fortsätter stärka elevers närvaro i grundskolan. Tufvan har utvecklat en strategi för ökad kapacitet och anpassade elevgrupper inför läsåret 2025/2026, med fokus på gruppbaseade lösningar för åk 4-6 och 7-8 samt en plan för en mobil variant av verksamheten våren 2026.

I gymnasieskolan fortsätter arbetet med att stärka undervisningskvaliteten, öka genomström-

ningen och skapa förutsättningar för elever som börjar sina studier med större behov. Stabil lärarförsörjning, tydliga organisatoriska strukturer och ett långsiktigt kvalitetsarbete är avgörande för att fler elever ska nå examen inom tre år.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Uppdrag om att jobba mer med gröna och aktiva utemiljöer, takparker, gröna tak mm	Investering	Växande och inkluderande
	Naturskola etableras och utomhuspedagogiken förstärks i förskolan och grundskolan	3 mkr	Växande och inkluderande
	Stärkt elevpeng F-3	2,3 mkr	Växande och inkluderande
	Etablera ny STEM - Strategi	1 mkr	Växande och inkluderande
	Fortsatt profilering och ökad kommunikation för grundskolor	Inom ram	Växande och inkluderande
	Säkerställande av kompetensförsörjningsplanen och ta fram åtgärder som ökar attraktiviteten för behöriga lärare i svårrekryterade områden	2 mkr	Växande och inkluderande
	Utveckla och se över stödet och kompetensutvecklingsmöjligheterna för cheferna i förvaltningen	Inom ram	Växande och inkluderande
	Kvalitetssatsning av den anpassade grundskola och möjliggöra att fler ska utbilda sig till speciallärare inom anpassad verksamhet	0,8 mkr	Växande och inkluderande
	Förbättra planeringsförutsättningarna för medarbetare i förskola och fritidshem	Inom ram	Växande och inkluderande
	Stärka strategisk samverkan mellan måltidsorganisationen och utbildningsförvaltningen gällande förskole- skolmåltiden.	Inom ram	Växande och inkluderande

KF Nyckeltal	
1.	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
2.	Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)
3.	Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal
4.	Heltidstjänster i förskolan med förskollärlarlegitimation, kommunal regi, andel (%)
5.	Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)
6.	Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)
7.	Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, antal
8.	Elever i årskurs 5 Hur ofta förklarar lärarna vad du ska göra på lektionerna så att du förstår? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)
9.	Elever i årskurs 8 Hur ofta förklarar lärarna vad du ska göra på lektionerna så att du förstår? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)
10.	Elever i årskurs 5 Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)
11.	Elever i årskurs 8 Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)
12.	Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)
13.	Frånvaro över 15 % termin, andel elever i procent
14.	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%)
15.	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)
Nämnd Nyckeltal:	
1.	Vårdnadshavarna som upplever att barnet stimuleras till utveckling och lärande i förskolan, andel positiva svar, (%) (Lokalt framtaget)
2.	Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)
3.	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)
4.	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)
5.	Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)
6.	Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)
7.	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)

En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver

Likvärdighet i utbildningen är en grundpelare för ett hållbart och sammanhållet Växjö. En jämlik skola innebär att varje barn och elev – oavsett bakgrund eller bostadsort – möter kompetenta vuxna, tillgängliga lärmiljöer och undervisning av hög kvalitet. Utbildningsnämnden satsar därför i budget 2026 på att systematiskt minska skillnader i förutsättningar, kvalitet och resultat mellan skolor och elevgrupper, och att rikta resurser dit behoven är som störst. Genom att hålla ihop ledarskap, kompetens, lärmiljöer, kvalitetssäkring och stödstrukturer bygger nämnden ett utbildningssystem där varje barn och ungdom får det stöd de behöver för att nå sin fulla potential.

Utbildningsnämnden riktar 6 miljoner kronor till att säkerställa kvalitet och likvärdighet genom att minska barngrupper och öka personaltäthet i samband med den demografiska anpassningen.

- Satsningen möjliggör att bibehålla eller öka bemanningen men att också att kunna fullfölja ambitionen att behålla utbildad personal och fortsätta rekrytera legitimerade förskollärare när lediga tjänster uppstår i utbildningen. I förhållande till antalet barn är målsättningen att antingen minska barngruppernas storlek eller öka personaltätheten.
- För att möta den minskande demografiutvecklingen planeras förskoleverksamheten minskas för att möta det minskade barntalen under 2026 och 2027, men med tydlig inriktning att behålla utbildad personal och stärka tillgången till legitimerade förskollärare. Utbildningsnämnden prioriterar även att öka likvärdigheten genom att säkerställa att behörig personal i tillräckligt hög grad finns på alla våra förskolor.

Förskolan kommer fortsätta satsningen på öppna förskolor som viktiga mötesplatser för språk, social inkludering och tidigt stöd – särskilt i områden med större behov. Genom fortsatt samverkan genom/via barnhälsovården, Kronobarnsmodellen stärks förskolans förmåga att tidigt upptäcka och möta barns utvecklingsbehov.

För grundskolan riktar Utbildningsnämnden 5 miljoner kronor till kvalitetshöjande och likvärdighetsstärkande insatser. Satsningen ska särskilt riktas till enheter som har störst behov av kvalitetshöjande stöd.

- Satsningen gör det möjligt för huvudman att utse sex förstelärare med uppdragsfokus inom läsa-skriva-räkna som del av sin tjänst.
- Det möjliggör även att rekrytera 2 speciallärare i F-3 för att stärka det tidiga kunskapsstödet.
- Utbildningsnämnden avsätter medel till förskolan för att utveckla arbetet med samverkan mellan förskola och grundskola på prioriterade enheter. Det handlar om att utveckla arbetet med övergångar för att skapa kontinuitet i barns lärande och minskar risken för att behov inte uppmärksammas.
-

- Grundskolan fortsätter arbetet med de från huvudman utsedda åtta förstelärare för att stärka kvaliteten där den behövs som mest inom fritidshemmen, samt de riktade insatser som påbörjats vid skolor med särskilt stora utmaningar, såsom Centrumskolan och Elin Wägnerskolan.

I budget 2026 stärks möjligheterna att förbättra likvärdigheten inom grundskolan med totalt 7,5 mkr

- Genom ytterligare strukturbidrag om 2 miljoner kronor till landsbygdsskolor.
- Genom att möjliggöra för flerlärarskap i grundskolan om 3,5 miljoner kronor till skolor som har låg behörighet och att öka attraktiviteten för dessa enheter.
- Genom en satsning på 2 miljoner kronor för förbättrad etablering och introduktion av ny-anlända elever. Dessa insatser innebär mer närvarande kartläggningsstöd på skolorna, bättre tillgång till tekniska hjälpmedel och förstärkt introduktion utifrån elevernas behov.

Till gymnasieskolan riktas totalt 8 miljoner kronor för att stärka likvärdigheten och ungas möjligheter att fullfölja sina studier:

- 2,2 miljoner kronor används för att förstärka introduktionsprogrammen (IM). Genom att erbjuda fler alternativ inom ramen för introduktionsprogrammen kan fler ungdomar läsa fler ämnen, få ett mer anpassat stöd och förberedas bättre för vidare studier eller yrkeslivet.
- Resursgymnasium startas med ett tillskott på 2,3 miljoner kronor till introduktionsprogrammet för att stärka stödet för elever med omfattande behov. Genom resursgymnasium kommer fler ungdomar som idag har svårt att nå målen kunna få en skolgång som möter varje individs förutsättningar och förbereder dem bättre för framtida studier och yrkesliv.
- Vidare avsätts 0,5 miljoner kronor till arbete med att fortsätta utveckla teknikcollege på Teknikum för en ökad attraktionskraft och kapacitet på utbildningarna.
- 3 miljoner kronor avsätts för att möta omställningskostnader kopplade till reformen GY25, där övergången till ämnesbetyg kräver nya organisatoriska lösningar och mer sammanhållna undervisningsstrukturer.

Utreda finansiering och uppdrag för särskild verksamhet

- Likvärdighet förutsätter starka stödstrukturer, för att stärka stödkedjan ytterligare genomförs en översyn av uppdrag och finansiering för Resursenheten, Återvändarskolan, Språkspåret och Akutskolan. Genom att samla dessa verksamheter i en gemensam genomlysning kan nämnden säkerställa att stödet till barn och elever med omfattande behov är tydligt organiserat, rätt dimensionerat och utformat så att rätt insats ges i rätt tid.

Resurscentrum fortsätter att vara en av de viktigaste aktörerna i kommunens kompensatoriska arbete. Genom Resursenheten, skolsociala team och Resursgymnasiet byggs en sammanhållen kedja där elever med komplexa behov får förutsägbar och samordnad hjälp. Genom att knyta ihop screeningar, elevhälsoarbete och undervisningsutveckling säkerställs att insatser sätts in i rätt tid och med rätt kompetens.

Genom dessa riktade satsningar och genom att fortsätta stärka strukturerna för ledarskap, uppföljning, kompetens och arbetssätt tar Utbildningsnämnden 2026 ett samlat steg mot en mer likvärdig skola där varje barn och elev i Växjö får den hjälp de behöver för att lyckas.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Minska barngruppernas storlek inom förskolan	6 mkr	Växande och inkluderande
KF	Fler vägar vidare för unga till arbete och studier	8 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Starta resursskola 	2,3 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Stärk IM 	2,2 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Tillskott för Gy25 	3,0 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla teknikcollege 	0,5 mkr	Växande och inkluderande
KF	Plan för förbättrad etablering och introduktion för nyanlända elever	2 mkr	Växande och inkluderande
KF	Riktade insatser för kvalitetshöjande åtgärder inom grundskolan	5 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Inrätta försteläretjänster med läsa-skriva-räkna som uppdrag. 	1,4 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Speciallärare 	2,2 mkr	Växande och inkluderande
N/S	<ul style="list-style-type: none"> • Förskola 	1,3 mkr	Växande och inkluderande
KF	Strukturbidrag till landsbygdsskolor	2 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Möjliggörande av flerlärarskap	3,5 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Utreda finansiering och uppdrag för särskild verksamhet	Inom ram	Växande och inkluderande

KF Nyckeltal
1. Barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg, andel (%)
2. Andel (%) elever som uppfyllt betygskriterierna i alla ämnen. Åk 9 – svensk bakgrund
3. Andel (%) elever som uppfyllt betygskriterierna i alla ämnen. Åk 9 – utländsk bakgrund (född i Sverige)
4. Andel (%) elever som uppfyllt betygskriterierna i alla ämnen. Åk 9 – föräldrars utbildning förgymnasial eller gymnasial
5. Andel (%) elever som uppfyllt betygskriterierna i alla ämnen. Åk 9 – föräldrars utbildning eftergymnasial
6. Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng
7. Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)
8. Elever i åk 5: Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)
9. Elever i åk 8: Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)
Nämnd Nyckeltal
1. Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter

Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande

Barn och ungas hälsa och lärande hänger nära samman. En skola som präglas av trygghet, delaktighet och goda relationer lägger grunden för att barn och elever ska må bra och lyckas i sitt lärande. Utbildningsnämnden fortsätter därför att utveckla ett utbildningssystem där lärmiljöer är tillgängliga, där barn och elever möts av närvarande och kompetenta vuxna och där stöd sätts in tidigt när behov uppstår. Välbefinnande ska inte vara ett parallellt område – det är en integrerad del av utbildningens kärnuppdrag.

I budget 2026 sätter utbildningsnämnden två tydliga satsningar för att stärka arbetet med barn och elevers hälsa. Dessa uppdrag ska möta ökande behov av samordnade insatser, förbättra närvaro och motverka psykisk ohälsa, särskilt i äldre åldrar där riskerna för avhopp och ohälsa är större:

Skolsociala team inom gymnasiet (3,0 mkr)

- Satsningen om 3 miljoner kronor delas mellan utbildningsnämnden och nämnden för Arbete och välfärd och används för att förstärka de skolsociala teamen inom gymnasiet. Genom att tillföra resurser till både kurator och skolpsykolog ökar tillgängligheten till psykosocialt stöd och möjligheten att arbeta mer främjande och förebyggande. Samtidigt tillsetts skolsociologer via socialtjänsten för att stärka kopplingen mellan skola och socialtjänst och skapa ett samlat stöd för elever med hög frånvaro eller social problematik. Satsningen gör det möjligt att rikta insatserna dit behoven är som störst och att utveckla arbetsformer som ger tidigare, mer träffsäkra och mer koordinerade insatser kring elever i riskzon.

Förstärkning av elevhälsan (3,0 mkr)

Förstärkningen av elevhälsan ger skolor bättre förutsättningar för det förebyggande arbetet och tidiga insatser. Medlen går till att öka tjänsterna inom professionerna skolläkare, skolsköterska, kurator och skolpsykolog.

- För att stärka elevhälsans förebyggande och verksamhetsnära arbete säkerställer nämnden att elevhälsan blir mer tillgänglig i skolornas dagliga verksamhet. Genom att utlokalisera elevhälsans insatser närmare undervisning, trygghet och närvaro skapas bättre förutsättningar samlat kring elevernas hälsa och utveckling.
- Utbildningsnämnden fortsätter att utveckla arbetet med *tidiga insatser* genom ett mer samordnat stöd, särskilt för elever som riskerar att få svårigheter i sin skolgång. Genom att stärka de skolsociala insatserna och rikta resurser till enheter med större behov förbättras möjligheterna att upptäcka oro tidigt och sätta in stöd innan problemen växer.

I förskola och grundskola har arbetet med att utveckla trygga, tillgängliga och hälsofrämjande miljöer som skapar goda förutsättningar för lärande och välbefinnande stärks. Arbetet med PEP – *kommun* enligt Lpfö 18 rev. 2025 är en central del i detta, där förskolorna på ett systematiskt sätt stärker barns hälsa genom rörelse, näringsriktiga måltider och lek som en naturlig del av dagen.

Förskolans arbete med relationer, trygghet och lek utgör grunden för barns utveckling och livslånga lärande, medan grundskolans satsning genom Hälsostegen fördjupar det hälsofrämjande perspektivet i undervisning, raster, skolmåltider och fritidsverksamhet. Förskolan möter fler barn med komplexa behov, vilket gör att samverkan med barnhälsovården och vidareutvecklingen av Kronobarnsmodellen och Barnets plan är fortsatt prioriterad. Syftet är att upptäcka behov tidigt och skapa helhetsorienterade lösningar som stödjer barnens välbefinnande.

I grundskolan fortsätter nämnden att prioritera ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt, där elevhälsans närvaro i klassrummen och skolans strukturer ska stärkas. Utvecklingen av skol-sociala team och ett mer systematiskt närvaroarbete bidrar till att risker upptäcks tidigt och att elever får stöd innan problemen fördjupas. Elevernas delaktighet är fortsatt prioriterat genom utvecklade av elevråd och elevskyddsombud.

I gymnasieskolan innebär satsningen på skolsociala team ett tydligt lyft i arbetet med att förebygga frånvaro och studieavbrott. Teamen förväntas att fungera som ett gemensamt stöd mellan skola och socialtjänst, särskilt för ungdomar som befinner sig i gråzonen för avhopp eller ingår i det kommunala aktivitetsansvaret. Elevhälsans förebyggande arbete ska samtidigt växlas upp för att möta ökande behov av stöd, och elevkårernas roll ska stärkas för att öka ungas delaktighet och engagemang i skolmiljön.

Resurscentrum skall vara en central aktör för att knyta ihop elevhälsa, specialpedagogik och socialt stöd i hela utbildningssystemet. Genom samordning inom Kronobarnsmodellen och Barnets plan, och genom ett nära samarbete med Arbete och välfärd och Region Kronoberg, säkerställs att barn och familjer möter samordnade insatser i stället för fragmenterade processer. Detta stärker likvärdigheten och förmågan att agera tidigt vid oro.

Genom de två riktade satsningarna i budget 2026 – på skolsociala team i gymnasiet och förstärkt elevhälsa – och genom det fortsatta arbetet med förebyggande och hälsofrämjande strukturer i hela utbildningskedjan tar Utbildningsnämnden ytterligare steg för att skapa en skola där varje barn och elev i Växjö får möjlighet att må bra, vara närvarande och lyckas i sitt lärande.

Utbildningsnämnden förstärker även budgetramen för att kunna fortsätta arbetet med att Kulturtrappan och ha cafévärdar på fritidsgårdar och att utveckla elevkårernas arbete.

- Kulturens betydelse för välbefinnandet är också en del av nämndens långsiktiga inriktning. Musik- och kulturskolan, kulturtrappan och kreativa lärmiljöer bidrar till delaktighet, uttrycksfullhet och motivation, vilket stärker barns och ungas hälsa och utveckling.
- De anställda cafévärdarna har en viktig roll för att kunna möjliggöra att fritidsledare i större utsträckning skall kunna vara mer delaktiga i elevers rastaktiviteter.

Fritidsgård på arenastaden

- En ny mötesplats som riktar sig till unga i högstadie- och gymnasieåldern. För att möta målgruppens behov ska mötesplatsen vara öppen mellan skola och träning och för att skapa en mötesplats som är likvärdig fritidsgårdsverksamhet bemannas platsen med utbildad personal från fritidsgårdarna.

Förstärk det elevsociala arbetet i gymnasiet

- Som en del av arbetet med att öka ungas delaktighet och stärka deras skolanknytning avsåts även medel för att utveckla elevkårernas arbete. Genom att stärka elevkårernas möjligheter att organisera aktiviteter, påverka sin skolmiljö och skapa gemenskap kan skolorna förebygga isolering, öka engagemanget och bidra till bättre välbefinnande.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Satsning på skolsociala team inom gymnasiet	3 mkr	Växande och inkluderande
KF	Förstärkning av elevhälsan	1,5 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Säkerställ tillgänglig och verksamhetsnära elevhälsa	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Fortsatt satsning på kulturtrappan	0,6 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Fortsatt satsning på cafévärdar på fritidsgårdar	0,8 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Ny fritidsgård som mötesplats på arenastaden	0,5 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Förstärk det elevsociala arbetet i gymnasiet	0,1 mkr	Växande och inkluderande

KF Nyckeltal
1. Antal elever per skolsjuksköterska
2. Antal elever per skolkurator
3. Elever i åk 5: känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat ”helt och hållet” eller ”till stor del”, (%)
4. Elever i åk 8: känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat ”helt och hållet” eller ”till stor del”, (%)
5. Elever i åk 5: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår, andel (%) som svarat ”helt och hållet” eller ”till stor del”
6. Elever i åk 8: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår, andel (%) som svarat ”helt och hållet” eller ”till stor del”
7. Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv
8. Antal specialpedagoger i förskolan
9. Elever i åk 5: Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet? Andel som svarat ”Helt och hållet” eller ”Till stor del”, (%)
10. Elever i åk 8: Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet? Andel som svarat ”Helt och hållet” eller ”Till stor del”, (%)
11. Förskolläraenkäten: Särskilt stöd till de barn som är i behov av det, andel positiva svar (%)
Nämnd Nyckeltal
1. Vårdnadshavare upplever att barnet är tryggt i förskolan, andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet

Utbildningsnämnden bidrar till riktningmålet genom att stärka barns och ungas möjligheter att röra sig tryggt och hållbart i sin vardag. I samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen genomför nämnden insatser som uppmuntrar fler elever att cykla eller gå till skolan, bland annat genom informationsinsatser, pilotskolor och utveckling av säkra cykelparkeringar som även fristående skolor kan använda. Arbetet kompletteras med möjlig utvidgning av NTF:s utbildningsprogram. Effekterna följs genom förändringar i andelen elever som cyklar eller går samt antalet nya cykelparkeringar.

Utbildningsnämnden genomför också, tillsammans med Vöfab, en genomlysning av vaktmästarorganisationen för att säkerställa god service och tydliga kontaktvägar för förskolor och skolor. Genom att klargöra roller, servicenivå och beställningsvägar skapas bättre förutsättningar för en trygg och fungerande drift. Uppföljningen baseras på förändringar i kundnöjdhet.

Genom dessa insatser bidrar utbildningsnämnden till tryggare skolmiljöer, hållbara resvanor och bättre vardagsservice – i linje med kommunens ambition att utveckla attraktiva livsmiljöer i hela Växjö kommun.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Uppmana fler barn att cykla genom informationsprogram och fler säkra cykelvägar	1 mkr	Klimat- och miljösmart
	Genomlys vaktmästarorganisationen för ökad service till skolorna	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas

Med utgångspunkt i riktningmålet bidrar utbildningsnämnden till att utveckla tidiga och samordnade stöd till barn och unga. Ett centralt arbete är framtagandet av en gemensam handlingsplan för samverkan mellan Utbildningsförvaltningen, Förvaltningen för arbete och välfärd och Region Kronoberg, grundad på förstärkningsteamets kartläggning av nuläge, glapp och behov kring barn med problematisk skolfrånvaro.

Uppdraget "Tidigare insatser genom tillgängligt och samordnat stöd" ska i detta arbete förstärka riktade skolsociala insatserna, med fokus på att skapa ett tidigt, samlat och mer närvarande stöd runt elever i riskzon. Satsningen möjliggör att resurser kan riktas dit behoven är som störst, utvecklar arbetssätt som fångar upp barn tidigare och ger mer träffsäkra insatser, och stärker skolans förmåga att hantera problematisk frånvaro och elevärenden med komplex problematik.

Handlingsplanen vilar på Kronobarnsmodellen, där barnets rättigheter, delaktighet och individuella behov står i centrum. Genom gemensamma mål för tidiga insatser, stärkt psykisk hälsa och ökat välbefinnande skapas en sammanhållen struktur som bidrar till en mer jämlik barndom och minskad utsatthet.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er 2030
	Tidigare insatser genom tillgängligt och samordnat stöd	1,5 mkr	Rättvist och ansvarstagande

Möjliggöra en aktiv fritid

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet

Utbildningsnämnden bidrar till riktningmålet genom att stärka förutsättningarna för att barn och unga ska känna trygghet, delaktighet och rörelseglädje i sin fritid och skoldag. Ett viktigt fokus är att öka tryggheten i samband med idrottsundervisning, då undersökningar visar att elever upplever störst otrygghet vid ombyte före och efter idrottslektioner – något som påverkar både deras deltagande och arbetsmiljön i klassrummet efteråt.

För att möta detta behov genomför utbildningsnämnden, i samverkan med Kultur- och fritidsförvaltningen, ett utvecklingsarbete för att säkerställa trygga och funktionella omklädningsrum i kommunens idrottslokaler. Arbetet omfattar att ta fram gemensamma kriterier för vad ett tryggt omklädningsrum innebär, planera åtgärder och säkerställa att skolor har lokaler som främjar trygghet, integritet och likvärdiga förutsättningar för alla elever.

Effekten följs genom förändringar i elevernas upplevda trygghet i elevenkäten. Genom detta arbete bidrar utbildningsnämnden till ett mer inkluderande fritids- och skolmiljöarbete och till att fler barn och unga får möjlighet att delta aktivt i både idrott och föreningsliv.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Säkerställa trygga omklädningsrum i kommunens idrottslokaler	Investering	Växande och inkluderande

Styra och stödja för en hållbar utveckling

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott

Utbildningsnämnden bidrar till riktningmålet genom att stärka förutsättningarna för en jämlik barndom och säkerställa att barn och unga ges likvärdiga möjligheter att påverka sina livsvillkor. Ett centralt uppdrag är den fortsatta implementeringen av Kronobarnsmodellen och det systematiska användandet av Barnets plan, vilket stärker förvaltningens roll i kommunens breda arbete för social hållbarhet och tidiga insatser.

Arbetet innebär att utbildningsnämnden, tillsammans med Arbete och välfärd, Region Kronoberg och andra aktörer, utvecklar ett samordnat och förebyggande stöd för barn i risk för problematisk skolgång. Genom gemensamma strukturer och tydlig ansvarsfördelning kan barn i riskzon identifieras tidigare och insatserna bli mer träffsäkra och sammanhållna. Arbetet skall säkerställas genom att Kronobarnsmodellen tillämpas som ett gemensamt förhållningssätt med barnets rättigheter och behov i centrum.

Genom detta uppdrag bidrar utbildningsnämnden till ett mer inkluderande och hållbart samhälle, där barns röster beaktas, där samverkan kring utsatta barn förstärks och där grunden för en jämlik barndom stärks.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Ta fram åtgärder för en jämlik barndom	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande

Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Skapa bättre upplevd service genom bland annat utbildningar	Inom ram	Växande och inkluderande

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomiskushållning av gemensamma resurser

Effektiviseringar beslutade av kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har beslutat att utbildningsnämnden ska genomföra effektiviseringar om totalt 4,7 mnkr i budgeten för 2026. Effektiviseringsuppdraget avser följande insatser:

- I budget 2024 tilldelades nämnden 2 mnkr för att stärka undervisningen i svenska som andraspråk. Denna satsning effektiviseras i årets budget.
- Nämnden har haft en budgetram om 2,7 mnkr för restvärden. Även denna ram effektiviseras 2026.

Satsningen i svenska som andraspråk syftade till att stärka kompetensen i skolorna i att undervisa elever med behov av svenska som andraspråk. Medlen har finansierat tjänster inom mottagningsenheten och ledningsstöd kopplade till uppdraget.

Mottagningsenheten får 2026 ett nytt uppdrag och ett riktat tillskott om 2 mnkr för förbättrad introduktion och etablering. Detta tillskott ersätter den minskning som följer av effektiviseringen. Tjänsterna kvarstår därmed men med ett förändrat och omdirigerat uppdrag.

Budgetramen för restvärden har funnits för att täcka de kostnader som uppstår när förvaltningen avvecklar eller bygger om lokaler. Restvärden uppkommer när en lokal med kvarvarande bokfört värde skrivs ned till följd av avveckling eller ombyggnation.

Från och med 2026 har kommunen beslutat att dessa kostnader ska hanteras centralt och därmed inte längre belasta nämnderna. Förvaltningen behöver därför inte behålla denna budgetram.

Effektiviseringar beslutade av utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har beslutat att grundskolan, gymnasiet och resurscentrum ska effektivisera sina centrala kostnader med 0,5 mkr vardera, totalt 1,5 mkr. Uppdraget ligger hos respektive verksamhetschef. Effektiviseringen avser de centrala kostnader som främst består av ledningsfunktioner, IT-licenser, gemensam kompetensutveckling och marknadsföring.

De frigjorda medlen omfördelas till elevpengen för årskurs F-3, som förstärks med 1,5 mkr. Syftet med åtgärden är att minska förvaltningens centrala kostnader och i stället öka den direkta resursen ut till skolorna.

Utöver de politiskt beslutade åtgärderna genomför förvaltningen en bred effektivisering av sina administrativa processer. Målet är att hantera kostnadsökningar inom administration, myndighetsutövning och samtidigt skapa en mer sammanhållen och rättssäker organisation. Genom att standardisera rutiner, stärka digitala arbetssätt och utveckla gemensamma processer för diarieföring, ärendehantering och dokumentation minskar manuella moment och dubblerade arbetsuppgifter. Detta ger både kostnadseffekter och frigör tid som kan riktas mot kärnverksamheten.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Effektivisering	Effektivisering 4,7 mkr	Tryggt och tillitsfullt
	Effektivisera administrativa processer genom gemensamma, digital stödjande och rättssäkra arbetssätt som frigör tid till kärnuppdraget.	Inom ram	Trygg och tillitsfullt
	Effektivisering av overhead-organisation	1,5 mkr	Trygg och tillitsfullt

KF Nyckeltal
1. Resursindex förskola
2. Resursindex kommunal grundskola F-9
3. Resursindex kommunal gymnasieskola

Personalpolitisk inriktning

Strategisk inriktning

Växjö kommun har friska medarbetare

En hållbar utbildningsverksamhet bygger på medarbetare som mår bra, trivs och har en arbetsmiljö där de kan utföra sitt uppdrag professionellt. För utbildningsnämnden är detta en grundläggande förutsättning för både kvalitet och likvärdighet i utbildningen. En stabil och väl fungerande personalorganisation innebär att fler barn och elever möter kompetenta vuxna, kontinuitet i undervisningen och en trygg lärmiljö.

Arbetet med friska arbetsplatser följer den gemensamma effektlogiken. Resurser i form av ledarskapsutveckling, förbättrade stödstrukturer och förstärkta administrativa processer omsätts i insatser som minskar stress, frigör tid för kärnuppdraget och stärker chefers förutsättningar att leda. Effekten blir ökad arbetsglädje, minskad sjukfrånvaro och större stabilitet i skolorganisationen – vilket direkt påverkar utbildningens resultat.

Ett särskilt fokus ligger på ledarskap som håller, där chefers mandat, stöd och arbetsmiljö systematiskt stärks. Genom ett fortsatt arbete med tillitsbaserat ledarskap, psykologisk trygghet och tydliga ramar på alla nivåer skapas förutsättningar för att både personal och elever ska lyckas. Detta är en central del av effektiv styrning och ledning, där en väl fungerande styrkedja och effektiva stödprocesser förbättrar både arbetsmiljö och måluppfyllelse.

Utbildningsnämnden kommer under året att genomföra insatser som bidrar till riktningmålet Växjö kommun har friska medarbetare genom att utveckla chefers arbetsmiljö, stärka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och säkerställa att medarbetare har moderna, tydliga och väl fungerande förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Utbildningens kvalitet och likvärdighet är direkt beroende av att barn och elever möter behöriga, erfarna och engagerade medarbetare. Kompetensförsörjningen är därför ett centralt strategiskt område i utbildningsnämndens arbete och en bärande del av den långsiktiga styrningen.

Kompetensförsörjningsplanen utgör grunden för arbetet. Den ligger i linje med riktningmålet och omfattar både strategiska utbildningsinsatser, utveckling av karriärvägar och insatser för att stärka arbetsgivarvarumärket. Kommunikationsarbetet för Växjö kommun som arbetsgivare fortsätter, liksom satsningar på arbetsvillkor som underlättar hållbara arbetsresor och en vardag med mindre stress.

Utbildningsnämnden kommer under året att genomföra insatser som stärker förmågan att rekrytera, behålla och utveckla kompetens. Arbetet riktas särskilt mot verksamheter med lägre behörighet för att säkerställa att alla barn och elever möter likvärdiga förutsättningar, oavsett vilken skola eller förskola de går i.

Mot ovan bakgrund går utbildningsförvaltningen vidare med ett samlat arbete i hela utbildningskedjan, där både arbetsmiljö och kompetensförsörjning utvecklas i praktiken inom förskola, grundskola och gymnasium.

Utbildningsförvaltningen går in i nästa period med ett tydligt fokus på hållbar arbetsmiljö, stärkt kompetensförsörjning och stabilare undervisningsorganisationer i alla skolformer. Förskolan fördjupar arbetet med arbetsmiljö genom pilotprojektet för friska arbetsplatser, schemaläggningsöversyn och satsningar på fler utbildade medarbetare, samtidigt som minskande barnkullar skapar bättre förutsättningar för personaltäthet. Grundskolan fortsätter att öka andelen behöriga lärare och utveckla kompetensutvecklingen, men behöver samtidigt hantera hög arbetsbelastning och stärka ledarskapets förutsättningar. Gymnasiet arbetar vidare med heltidstjänster, bemanningsstruktur och reformförberedelser, samtidigt som ett stärkt arbetsgivarvarumärke förbättrar rekryteringsmöjligheterna.

Sjukfrånvaron ligger under kommunens genomsnitt, men ökande långtidsfrånvaro och tydliga könsskillnader kräver fortsatta insatser kring psykisk hälsa och tidigt stöd. Samlat innebär detta att förvaltningen förstärker personalorganisationen genom riktade insatser som förbättrar arbetsmiljö, stärker kompetensen och skapar bättre förutsättningar för undervisning i både förskola, grundskola och gymnasium.

Ekonomi

Driftbudget exkl. kapitalkostnader Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktige har fastställt nämndens driftbudgetram exklusive kapitalkostnader för 2026 till cirka 3 034,8 mnkr. Kapitalkostnaderna hanteras separat och redovisas i avsnittet Driftbudget kapitalkostnader.

Budgetramen för 2026 ökar med 49,7 mnkr jämfört med 2025. Ökningen förklaras av tillskott för uppdrag, kompensation för löneökningar samt ökade hyreskostnader. En detaljerad genomgång av budgetramens förändringar finns i Bilaga 1 och 2.

Driftbudget i verksamhetsindelning

tkr	Intäktsbudget 2026	Kostnadsbudget 2026	Nettobudget 2026	Nettobudget 2025
Politisk verksamhet		-2 707	-2 707	-2 707
Kulturskolan	2 750	-33 126	-30 376	-29 921
Fritidsgårdar		-14 960	-14 960	-14 206
Övrig verksamhet		-112 921	-112 921	-105 156
Öppen förskola	827	-5 501	-4 674	-5 430
Förskoleverksamhet	76 967	-780 017	-703 050	-730 680
Fritidshem	44 181	-189 158	-144 977	-143 076
Förskoleklass	522	-85 836	-85 314	-80 303
Grundskola	18 822	-1 320 541	-1 301 719	-1 267 465
Anpassad grundskola	1 830	-122 159	-120 329	-115 778
Gymnasieskola	148 327	-619 681	-471 354	-451 662
Anpassad gymnasieskola	18 564	-57 777	-39 213	-36 874
Flyktingmottagande	1 700	-4 873	-3 173	-1 831
Summa	314 490	-3 349 257	-3 034 767	-2 985 089

Tabellen över driftbudgeten följer SCB:s verksamhetsindelning, som används för att klassificera och strukturera kommunal ekonomi. Indelningen möjliggör jämförelser av intäkter och kostnader mellan kommuner och utgör ett gemensamt underlag för statistik och uppföljning. Det är viktigt att notera att modellen är funktionsbaserad och inte motsvarar utbildningsnämndens interna organisation. Exempelvis redovisas lokalkostnader inom respektive skolverksamhet, även om dessa budgeteras centralt. För att skapa en korrekt och användbar bild av nämndens ekonomi redovisas därför driftbudgeten i två tabeller: en enligt SCB:s verksamhetsindelning och en enligt nämndens organisatoriska struktur.

Driftbudget i organisatorisk indelning

tkr	Intäktsbudget 2026	Kostnadsbudget 2026	Nettobudget 2026	Nettobudget 2025
Utbildningsnämnd	0	-2 707	-2 707	-2 707
Förvaltningsledning	0	-29 695	-29 695	-29 198
Förvaltningskontor	4 423	-641 357	-636 934	-622 259
Varav;				
Lokalrelaterade kostnader*	4 423	-507 176	-502 753	-489 933
Serviceintraprenad och städentreprenad**	0	-67 520	-67 520	-66 617
Resursfördelning	305 755	-685 487	-379 732	-396 161
Varav;				
Skolskjuts	0	-63 100	-63 100	-63 100
Fristående	34 242	-586 296	-552 054	-557 711
IKE	161 053	-24 680	136 373	131 606
Intern resursfördelning	0	-11 131	-11 131	-19 689
Resurscentrum	4 313	-123 874	-119 561	-114 195
Varav;				
Elevhälsa	0	-61 767	-61 767	-56 637
SKC	0	-27 590	-27 590	-23 451
Kulturskola	2 750	-32 861	-30 111	-28 302
Gymnasieskola/anpassad gymnasieskola	0	-336 802	-336 802	-320 562
Varav;				
Anpassad gymnasieskola	0	-38 498	-38 498	-36 390
Grundskola/anpassad grundskola/fritids	0	-1 055 961	-1 055 961	-1 011 182
Varav;				
Anpassad grundskola	0	-94 432	-94 432	-81 408
Förskola	0	-473 375	-473 375	-488 825
Summa	314 491	-3 349 258	-3 034 767	-2 985 089

* Lokalrelaterade kostnader innehåller lokalhyra, vaktmästeri, förskolebussar, maskinhyra och simskolekostnader.

** Serviceintraprenaden bedriver städ och caféverksamhet i kommunens regi och städentreprenaden är städtjänster som köps in extern. Budgeten redovisas gemensamt för dessa.

Förändringar i nettobudget

Ledningsstöd

Ledningsstöd får en ökad budget om cirka 14,7 mnkr jämfört med 2025. Av ökningen avser cirka 12,8 mnkr kompensation för höjda lokalkostnader. Resterande ökning beror främst på förstärkt kompetensutvecklingsbudget samt tillskott för nya verksamhetsutvecklare.

Resursfördelning

Resursfördelningen minskar med 16,4 mnkr jämfört med 2025. Minskningen förklaras av:

- ett lägre antal elever i fristående verksamheter, särskilt inom förskola och grundskola, samt
- lägre nettobudget till följd av att skillnaden mellan budgeterat antal barn/elever i kommunala skolor och den demografiska prognosen är mindre 2026 än föregående år.

Resurscentrum

Resurscentrum får en ökad budgetram om cirka 5,4 mnkr. Tillskotten uppgår till 4,6 mnkr och avser:

- Utöka kulturgarantin: 0,5 mnkr
- Tidigare insatser – tillgängligt och samordnat stöd: 1,2 mnkr
- Förstärkt elevhälsa: 1,3 mnkr
- Förbättrad introduktion och etablering: 1,6 mnkr

Resterande ökning utgörs av kompensation för lönerrevisionen.

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Budgetramen ökar med 16,2 mnkr. Av detta utgör cirka 5,4 mnkr riktade tillskott:

- Ökade kostnader för datorarbetsplatser: 0,7 mnkr
- Utveckling av teknikcollege: 0,4 mnkr
- Kostnadsökningar kopplade till reform GY25: 2,2 mnkr
- Studiesociala aktiviteter: 0,1 mnkr
- Ökad peng för IMA: 2,0 mnkr

Övrig ökning är demografisk budgetkompensation för ett högre inflöde av elever 2026.

Grundskola, anpassad grundskola och fritidshem

Budgetramen ökar med 44,8 mnkr. Av ökningen utgör 15,7 mnkr riktade tillskott:

- Förstärkning landsbygdsskolor: 1,8 mnkr
- Ökade kostnader för datorarbetsplatser: 1,8 mnkr
- Riktade insatser – förstelärare läsa/skriva/räkna: 1,2 mnkr
- Riktade insatser – speciallärare F-3: 2,0 mnkr
- Flerlärarskap grundskola: 3,0 mnkr
- Tillskott cafévärdar: 0,7 mnkr
- Generell förstärkning av F-3-peng: 2,1 mnkr
- Naturskola: 2,6 mnkr
- Fritidsgårdar Arenastaden: 0,5 mnkr

Återstående ökning beror främst på högre prognosticerat elevantal inom grundskola och anpassad grundskola samt kompensation för lönerrevisionen.

Förskola

Förskolans budget minskar med cirka 15,5 mnkr. Minskningen är en följd av demografijusteringen då barnantalet bedöms minska ytterligare 2026.

Verksamheten erhåller dock följande tillskott för 2026:

- Minska barngruppernas storlek: 4,7 mnkr
- Ökade kostnader för datorarbetsplatser: 0,4 mnkr
- Riktade insatser för förskolan: 1,0 mnkr
- Kväll- och helgomsorg: 0,6 mnkr

Driftbudget kapitalkostnader

Tabellen visar nämndens budgeterade kapitalkostnader (avskrivningar + internränta) för åren 2026–2028. Beloppen motsvarar de investeringar som redan är aktiverade per 2025-12-31, vilket innebär att kostnaderna baseras på tidigare genomförda och färdigställda investeringar.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
tkr			
Beslut enl KF	-25 000	-25 000	-27 000
Aktiverat tom 2025-12-31	-25 000	-25 000	-27 000

Investeringsbudget

Tabellen nedan visar nämndens totala investeringsbehov. Budgeten fördelas mellan nämnd och bolag i kommunkoncernen.

Kommunkoncernens nämndspecifika investeringar

	Utgift 2026	Utgift 2027	Utgift 2028	Utgift 2029	Utgift 2030
tkr					
Investeringsutgift koncernbolag	-207 000	-199 000	-525 000	-290 000	-43 000
Investeringsutgift nämnd	-25 000	-25 000	-19 000	-20 000	-19 000
Summa	-232 000	-224 000	-544 000	-310 000	-62 000

**Investeringsutgiften för verksamhetslokaler år 2029 avviker från beslutad KF-budget. Orsaken är att 150 mnkr har förts över till Utbildningsnämnden eftersom investering för Tävelsås skola tidigare varit placerad på fel rad. Den korrekta investeringsutgiften för Utbildningsnämnden uppgår därmed till 290 mnkr år 2029 (140 + 150 mnkr), vilket innebär att den är 150 mnkr högre än vad som framgår av KF-budgeten.*

Investeringsutgift koncernbolag avser investeringar som Vöfab genomför på uppdrag av Utbildningsnämnden. Budget och investering ligger därmed hos Vöfab, men påverkar Utbildningsförvaltningen via ökade hyreskostnader.

För 2026 planeras flera större projekt: ny skola och förskola i Åby, ny förskola i Gemla, utbyggd utemiljö på Furutå samt nytt ventilationssystem på Ringsbergskolan. Därutöver bedöms ett brett underhållsbehov i verksamhetslokalerna, för vilket 35 mnkr har avsatts.

Utgiften 2028 är högre än övriga år. Förklaringen är att byggnationen av den nya skolan i Teleborgs centrum inleds, att Kungsmad byggs om för att ersätta paviljonger för den anpassade gym-
Utbildningsnämnden, Internbudget 2026 45(54)

nasieskolan samt för att möjliggöra flytt av bygg- och anläggningsprogrammet. Även Norrtullskolan planeras för ombyggnation detta år.

Investeringsutgift nämnd avser nämndens egna investeringar, vilka ägs direkt av kommunen och genererar kapitalkostnader. Dessa investeringar omfattar främst lös inredning och IT-utrustning till skolorna.

Investeringsbudget

	Utgift 2026	Utgift 2027	Utgift 2028	Utgift 2029	Utgift 2030
tkr					
Beslut enl KF	-25 000	-25 000	-19 000	-20 000	-19 000
Summa	-25 000	-25 000	-19 000	-20 000	-19 000

Finanspolitisk inriktning

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	2024	140 252 kr		
	Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn	2024	195 463 kr		
	Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn	2024	34 905 kr		
	Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev	2024	23 213 kr		
	Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	2024	29 455 kr		
	Kostnad elevhälsa i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	2024	3 849 kr		
	Kostnad elevhälsa i kommunal gymnasieskola, kr/elev	2024	3 221 kr		
	Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev	2024	140 793 kr		
	Kostnad barnhälsa i kommunal förskola, kr/barn	2024	1 491 kr		
					

Kompletterande text:

Kostnad kommunal gymnasieskola

Kostnaden per elev i Växjös kommunala gymnasieskola har ökat kontinuerligt under de senaste åren. Ökningen för 2024 kan i huvudsak förklaras av inflationens påverkan, där framför allt löne- kostnaderna har stigit markant. Detta är en trend som delas med flertalet kommuner. Den mest betydande faktorn är det höjda PO-pålägget (kostnad för arbetsgivaravgifter, pensioner och av- talsförsäkringar), som under 2024 ökade från 44,53 % till 47,18 %, vilket direkt bidrar till ökade personalkostnader.

Trots denna generella kostnadsökning ligger Växjös totala kostnad per elev fortfarande 3 067 kronor lägre än genomsnittet för kommungruppen Större städer.

Lokalkostnaderna i gymnasieskolan fortsätter också att öka under 2024, vilket huvudsakligen är en följd av inflation och stigande räntekostnader. Här avviker Växjö något, med en lokalkostnad per elev som är 1 224 kronor högre än jämförelsegruppen.

Elevhälsokostnaderna har ökat något, men Växjö ligger fortsatt under snittet för större städer. Kostnaden per elev är 1 196 kronor lägre jämfört med kommungruppen.

Kostnader kommunal förskola

Växjös kostnader per inskrivet barn i förskolan har ökat tydligt mellan 2022 och 2024. Mellan 2022 och 2023 ökade kostnaden med 6,8 %, och mellan 2023 och 2024 med ytterligare 9 %. Växjö låg initialt något lägre än jämförelsekommunerna, men 2024 passerade kommunen dessa i kost- nad per barn.

Kostnadsökningen förklaras främst av:

- Höjda personalkostnader kopplat till ökade PO-pålägg (från 39,25 % till 47,18 %).
- Inflationsdrivna hyres- och driftkostnader för lokaler.
- Satsningar på lokalinvesteringar (bl.a. Lammhult, Ulriksberg och Ängslyckan).
- Utökning av avgiftsfri förskola från 15 till 20 timmar för vissa grupper, med 9 mnkr i till- skott.

Antalet barn i kommunal förskola har legat stabilt, vilket innebär att ökningen i kostnad per barn inte beror på minskat elevunderlag utan på ovan faktorer. Sammantaget speglar utvecklingen både externa faktorer (inflation) och en ökad ambitionsnivå i Växjös förskoleverksamhet.

Växjös lokalkostnad per barn i förskolan ökade med 9 % år 2024 och uppgick till 34 905 kr per barn, vilket är högre än både jämförbara kommuner och kommungruppen Större städer.

Ökningen beror främst på stora investeringar i nya förskolor, bland annat Lammhults, Ulriksbergs och Ängslyckans förskolor. Samtidigt har barnantalet varit stabilt eller minskat, vilket gjort att kostnaden per barn stigit ytterligare.

Kostnaden för barnhälsa 2024 ökade med 28 procent jämfört med 2023. Ökningen beror på en kombination av en ökning av elevhälsopersonal mot förskola, minskat barnantal och ökade lönekostnader.

Kostnad kommunal grundskola F-9

Mellan 2022 och 2024 ökade kostnaden per elev i Växjös kommunala grundskola med 19 % – från 117 978 till 140 793 kr. År 2024 har Växjö den högsta kostnaden per elev i jämförelsen, ca 7 600 kr mer än kommungruppen Större städer.

Kostnadsökningen beror främst på:

- Hög inflation och stigande lönekostnader (bl.a. höjt PO-pålägg till 47,18 %)
- Stora satsningar 2023–2024 (t.ex. ökad lärartäthet, elevhälsa, språkstöd, socioekonomi)
- Omfattande lokalprojekt (Lammhult, Hagavik m.fl.)
- Minskande elevantal vilket förstärker kostnad per elev

Kombinationen av yttre faktorer och politiska prioriteringar har drivit upp kostnadsnivån betydligt mer än i andra kommuner.

Växjös kostnad per elev för lokaler i grundskolan ökade med 23 % på två år – från 18 891 kr (2022) till 23 213 kr (2024).

Totalt ökade lokalkostnaderna med 37 mnkr (2022–2024), främst på grund av stora nybyggnationer (bl.a. Hagavik, Ulriksberg, Lammhult) samt inflationsdrivna hyresökningar.

Trots ökningen ligger Växjö fortfarande något under kostnadsnivån i vissa jämförelsekommuner, men utvecklingen bör följas upp kopplat till lokalutnyttjande och kvalitet.

Kostnaden per elev för elevhälsa har ökat med 39 % (2022–2024) men ligger fortfarande ca 25 % lägre än i jämförelsekommuner. Samtidigt visar enkätresultat från både elever och personal att tillgänglighet och stöd fungerar mycket bra, särskilt i årskurs 8. Växjö tycks alltså ha en effektiv elevhälsa med goda resultat trots lägre kostnader.

Bilagor

Bilaga 1:

Grundförutsättningar budget 2026

Ingångsbudget 2026 (tkr)	2 985 090
Tilläggsanslag löneökning 2025 (gäller för januari-mars 2026)	+17 942
Demografijustering	-21 050
Uppdaterad hyra	+15 814
Tillskott beslutade uppdrag	+43 437
Effektiviseringar	-4 700
Intern ramjustering till Kultur och fritid	-1 766
Summa budget 2026	3 034 767

Analys demografijustering

Utbildningsnämndens demografijustering för året är –21 mnkr. Neddragningen förklaras av ett prognosticerat minskat barnantal i förskolan. Förskolans budget reduceras med 36,3 mnkr, vilket motsvarar 309 färre barn jämfört med 2025.

Gymnasieverksamheten får en ökning med 12,7 mnkr, motsvarande 113 fler elever. Övriga verksamheter har marginella justeringar som inte påverkar helheten i någon större omfattning.

Kommentar intern ramjustering till kultur och fritid

Avser budgetram för sporthallar som kultur och fritid tar över 2026. Kostnaden för dessa flyttas därmed till denna förvaltning.

Bilaga 2: Satsningar och effektiviseringar 2026

Specifikation satsningar och effektiviseringar 2026, tkr	Tillskott(plus)/effektivisering(minus)
Minska barngrupperna i förskolan	6 000
Fler vägar till arbete (Gymnasiet)	8 000
Förbättrad introduktion och etablering	2 000
Riktade insatser grundskola	5 000
Naturskola	3 000
Barn ska cykla till skolan	1 000
Tidigare insatser tillgängligt och samordnat stöd	1 500
Ökad kostnad datorarbetsplatser	3 438
Förstärkt elevhälsa	1 500
Ramförstärkning utbildning	10 000
Landsbygdsbidrag	2 000
Restvärdesbudget	-2 700
SVA	-2 000
Summa	38 738

Bilaga 3.

Skolpengen i PO nivå 40,24 procent, kommunala skolor

Nämnden fastställer nedanstående nivåer på skolpengen till de kommunala verksamheterna.

Växjö kommun finansierar förskole- och skolverksamheten genom en skolpengsmodell. Modellen innebär att resurser tilldelas utifrån antal barn och elever samt deras ålderskategori. Utbildningsnämnden beslutar om de grundbelopp som gäller för respektive verksamhetsform.

Varje barn eller elev genererar en ersättning som summeras till ett grundbelopp. Grundbeloppet består av barn- och elevpeng och, när det är aktuellt, socioekonomisk ersättning. Antalet barn och elever i kommunala och fristående verksamheter räknas löpande och används för att fastställa den totala skolpengen, som därefter fördelas till respektive enhet. Resurserna följer därmed barnantalet.

I elevpengen/skolpengen ingår finansiering av undervisning (all pedagogisk personal), läromedel, rektor och biträdande rektor på enhetsnivå, interim verksamhet, förbrukningsmaterial samt kostnader för kompetensutveckling inom enheten.

Det är viktigt att skilja på fastställd pengnivå och den peng som når enheterna. Den nivå som redovisas i tabellen avser den totala peng som finansierar hela verksamhetsområdet, inklusive de kostnader som verksamhetschef budgeterar centralt. Centrala kostnader omfattar bland annat ledningsfunktioner (rektorer och biträdande verksamhetschefer), centrala utbildningsinsatser och marknadsföring. När dessa kostnader dragits av återstår den del av skolpengen som tilldelas respektive rektor och enhet, vilket innebär att den faktiska peng ute i verksamheten är lägre än beloppen i tabellen.

Förskola	2025	2026	Förändring
1-3 år föräldralediga och allmän förskola	65 719	80 241	14 522
1-3 år övriga (inkl barn till arbetssökande)	131 455	132 915	1 460
4-5 år föräldralediga och allmän förskola	52 646	67 168	14 522
4-5 år övriga (inkl barn till arbetssökande)	105 433	106 894	1 461
Kväll helg verksamhet	2025	2026	Förändring
1-3 år övriga	58 162	68 155	9 993
4-12 år övriga	46 592	56 585	9 993
Fritidshem	2025	2026	Förändring
6-8 år	36 258	36 680	422
9 år	20 264	20 687	423
10-12 år	9 605	10 027	422
Grundskola	2025	2026	Förändring
F-klass	45 918	47 477	1 559
Åk 1-3	66 557	68 609	2 052
Åk 4-6	77 097	78 135	1 038
Åk 7-9	77 830	78 705	875
Anpassad grundskola	2025	2026	Förändring
Nivå 1	307 943	305 333	-2 610
Nivå 2	406 733	404 123	-2 610
Nivå 3	493 962	491 352	-2 610
Frit 1	50 430	50 409	-21
Frit 2	107 752	107 732	-20
Frit 3	156 537	156 517	-20

Kommentarer

Förskolans peng för föräldralediga och allmän förskola ökar med 14 522 kr/barn till följd av att tillskottet för utökningen från 15 till 20 timmar nu ligger inbakat i denna peng. Tidigare hanterades det bidraget utanför pengens som ett villkorat bidrag.

Kväll och helg verksamhetens peng ökar med 9 993 kr/barn till följd av ett tillskott till verksamheten om 0,6 mnkr.

Bilaga 4:

Programpeng i PO nivå 40,24 procent, kommunala gymnasieskolor

Nämnden fastställer nedanstående nivåer på programpengen till den kommunala gymnasieverksamheten.

Gymnasiet finansieras genom en programpeng som baseras på vilket program eleven går. Ersättningen varierar eftersom olika program har olika kostnadsstruktur. Fördelningen mellan skolenheterna sker genom en modell där varje program tilldelas ett grundbelopp.

Grundbeloppet beräknas med stöd av Skolverkets riksprislista. Varje program får ett index som bestäms i relation till det billigaste programmet på listan, vilket är ekonomiprogrammet. Detta index styr programpengens storlek och säkerställer att program med högre kostnader får en högre ersättning.

För skolenheter med elever på introduktionsprogram tillämpas särskilda principer, där beräkningen varierar beroende på vilken typ av introduktionsprogram det gäller.

Det är viktigt att skilja på fastställd pengnivå och den peng som når enheterna. Den nivå som redovisas i tabellen avser den totala peng som finansierar hela verksamhetsområdet, inklusive de kostnader som verksamhetschef budgeterar centralt. Centrala kostnader omfattar bland annat ledningsfunktioner (rektorer), centrala utbildningsinsatser och marknadsföring. När dessa kostnader dragits av återstår den del av skolpengen som tilldelas respektive rektor och enhet, vilket innebär att den faktiska peng ute i verksamheten är lägre än beloppen i tabellen.

Gymnasieskola	2025	2026	Förändring
Barn- och fritidsprogrammet	73 297	73 116	-181
Bygg- och anläggningsprogrammet	96 129	97 756	1 627
Bygg- och anläggningsprogrammet – inriktning Mark och anläggning	137 425	123 013	-14 412
El- och energiprogrammet	89 205	89 852	647
Estetiska programmet	80 783	82 256	1 473
Estetiska programmet – inriktning Musik	102 616	104 055	1 439
Ekonomiprogrammet	62 509	63 147	638
Fordons- och transportprogrammet	105 299	106 772	1 473
Försäljnings- och serviceprogrammet	73 833	73 281	-552
Frisör- och stylistprogrammet	89 828	85 220	-4 608
Hotell- och turismprogrammet	78 725	76 327	-2 398
Humanistiska programmet	68 651	68 721	70
International Baccalaureate (IB)	89 828	90 255	427
Industri tekniska programmet	111 287	111 404	117
Naturvetenskapsprogrammet	67 947	68 721	774
VVS- och fastighetsprogrammet	96 503	97 509	1 006
Vård- och omsorgsprogrammet	78 600	79 353	753
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	104 114	103 190	-924
Samhällsvetenskapsprogrammet	63 596	63 654	58
Teknikprogrammet	73 705	74 928	1 223
Individuellt alternativ	127 134	140 826	13 692
Språkintrödn	100 035	101 057	1 022
Anpassad gymnasieskola	2025	2026	Förändring
Nivå 1	248 200	241 622	-6 578
Nivå 2	342 571	335 992	-6 579
Nivå 3	488 059	481 481	-6 578